

Ohutusnõuded laavalehmade läheduses

Tulnukad tulid Maale.

See ei sarnanenud millelegi, mida oodati. Komeeti nägid muidugi kõik. Valitsused naeruvääristasid end veel tükk aega peale seda, kui iga terve mõistusega inimene planeedil võis kontrollida ja kinnitada amatöörastronoomide internetis levivaid, alul kõhklevaid vaatlusjäreldusi – komeet pidurdas. Ehk siis see, mida me komeediks pidasime, oli tegelikult midagi footonlaeva pidurdusleegi sarnast.

Inimesed ootasid. Valitsused vaikisid.

Siis võisid tuhanded, kel piisava võimsusega teleskoobid, jälgida Veenuse atmosfääri ülakihtides pidurdavate tulnukate sadu jälgi. Päev hiljem juhtus sama asi Maaga, ainult et siia tuli neid vaid kaheksa. Umbes kolmesajameetrised tuhmilt helkivad kerad kaotasid esimesel möödalenul kiirust, pöördusid gravitatsiooniväljas tagasi ja kukkusid lõpuks erinevates kohtades alla.

Kukkusid tegevvolkaanidesse või vulkaanidesse, mis kohe purskama hakkasid, voolasid elavhõbedana kuhugi alla, arvatavasti vahevöösse.

Aga kõik need olid veel pisiasjad. Pealegi mõistetakse pisiasjad...

Me ei saanud nendega kontakti.

Mitte kõige vähemutki reaktsiooni kasvõi sellele, kas nad üldse märkavad toda vedela vee alumise otsa temperatuuride lähedal vohavat hallitust.

Kord siin, kord seal nende vulkaanide lähedal läks maailm paigast ära, kõik luupainajad said teoks. Vektorite või pilvedena libisesid teinekord sadu kilomeetreid ühes või teises suunas kummalise, seletamatu kilgenduse vöödid, mille teel tõusid surnud haudadest ja kõndisid elavaid rünnates ringi, kuni näost hallid eriuksuslased nad leegiheitjatega tuhaks põletasid. Tekkisid mõtlevad järved, täis lillakaid kalgendunud elusainest laineid. Need järved andsid kahe kuni kümnekordselt tagasi kõik, mis sinna sisse pisteti, kuid kõik selliselt loodu käitus nii, nagu ühes korralikus õudusjutus kohane. Sündis ka Godzilla – ehk siis sarnaselt „uuematele” surnutele elustus iidne saureskelett –, aga võrreldes teistega suri monstroom ise väga leplikult nälga. Trollid hulkusid mõrinal mööda hirmukangestuses külade tänavaid ja muutusid päikesetõusul kiviks tagasi. Toimus ka kirjeldamatuid õudusi – hullust, mis pani lähedasi tapma, ja erihaiglate kinnistesse osakondadesse jäid vaevlema mõned õnnetud, kes vaid surma palusid, sest mälestused sellest, mida nad korda olid saatnud, olid liiga rasked kanda.

Esimesena viskas ära venelastel ja ajendiks oli tuhandete hiidkrokodillide rünnak ühele Uurali linnale, mis nime asemel numbrit kandis. Vulkaani kraatrisse läkitati paarimegatonnine termotuumapomm. Fenomenid lakkasid peaaegu terveks kuuks. Õnneks võitu veel ei pühitsetud. Ja õieti tehti, sest ühel päeval raksus maa, tohutu laavafontään paiskus kümnete kilomeetrite kõrgusele, tulistades tulnuka justkui kahurikuuli... järgmise vulkaani kraatrisse.

Maailm aga elas oma elu edasi. Pange globusele kaheksa punkti, tõmmake nende ümber paarisajakilomeetrised ringid ja te saate aru – enamikku maailmast puudutas toimuv hämmastavalt vähe. Ohvreid oli ju tegelikult vähem kui suvalises relvastatud konfliktis, mida igal aastal kümnete kaupa eri paigus lõõgab.

Tekkisid muidugi instituudid ja salastatud uurimisasutused ning kõik valitsused, ka need, kel

tuvastatud mõjuraadiuses ühtki *eriliselt aktiivset* vulkaani ei olnud, löid vastavad komisjonid või grupid, mis Võõraste fenomeniga tegelema pidid. Kui kaardilt vaadata, kus asuvad vulkaanid, on selge, et lähenemisi oli sama palju kui riike. Kui Kamtšatkal evakueeriti elanikkond kolmesaja kilomeetri raadiuses Klutševskajast, siis Etna puhul see arusaadavalt mõeldav ei olnud. USA muidugi salastas kogu info; Jaapan avaldas kogu saadud teabe... või vähemalt väitis, et teeb seda. Kui Venemaa, EU ja isegi Bolivia said oma asjadega hakkama, siis mõnelgi Vaikse ookeani saarel kehtis sisuliselt USA okupatsioon...

Üldiselt aga võis tõelist hämmastust tunda, kui vähe puudutasid need sündmused tohutu enamiku inimeste elu juba vaevalt paar kuud peale Langemist.

„Persse! Persse! Türa küll, siin on ka need automaatidega sitakotid ees!”

Igivana Toyota Land Cruiser tegi järsu pöörde, rappus kraavis, jättis inetud rattajäljed hoolitsetud piirdemurule ja kihutas tolmupilve üles keerutades eemale vehkivatest sõduritest ajutise teetõkke ümber.

„Üks neist haaras raadio,” teadustas mees tagaistmelt, lisades ka hulgaliselt vandesõnu. „Andres, keera paremale, me peame kiiresti paar pööret tegema.”

„Jah,” kviteeris mees juhust paremal. „Siit kakssada meetrit algab mingisugune kruusakas, mida kaardil ei ole. Peaks hekkide vahel olema... Kohe vasakule! Viiskümmend meetrit, siis kella kahte paremale... Nüüd kella kaheksasse vasakule! Vitt!”

Nende teed tõkestas midagi lattidest karjavärava sarnast.

„Ma lähen!” Suurt kasvu mees tagaistmelt oli autost väljas tegelikult enne, kui need sõnad öeldud said ja masin peatus. Ta uuris paar sekundit lukku, oli kahe kiire sammuga auto juures tagasi, haaras põrandalt kangi, sööstis uuesti värava juurde, purustas luku mõne hetkega ja lükkas väravad lahti. Auto sõitis teisele poole, mees sulges värava, asetaski luku hädapärastelt tagasi ja kuulatas hetke.

„Mis on, Jaak?” küsis juht.

„Politseisireenid. Kiiresti!”

Auto sööstis paigalt, lõi üle niidu, järgides vanu rohtunud rattajälgi, supsas pilusse põõsaste vahel ja võttis siis kiiruse maha kivises kuivanud jõesängis.

„Tom, kuhu sa meid juhataksid?” urises mees roolis, vahtides arvustavalt satelliidifotodesse süvenenud pikka kõhna tüüpi enda kõrval. „Jälle tegid sussaaninit?”

„Ei... jah. See polegi tee, ilmselt kuivanud jõesäng. Pildilt paistis hulga parem. On see sõidetav?”

„Saame hakkama. Peatuda ei tohi.”

Kohati oli jõepõhi üsna sile ja sugugi mitte hullem kui suvaline pinnasetee, kohati aga vedeles seal suuri rahne ja esines järske astmeid, tõi küll, õnneks kruusaseid ja alla poole meetriseid.

„Helikopter!” hüüdis Jaak tagaistmelt, vahtides üht kasti, mis prigisema oli hakanud.

Andres keeras masina ühe kalju varju ja peatus järsult. Vaevalt paar sekundit hiljem olid nad väljas ja vedasid suure halli palaka üle auto. Jaak ja Tom vedasid sellele veel maskeerimisvõrgu peale, sellal kui neist kõhetum ja väiksem Andres asetaski kaks juhtmetega pulka ühe auto kapotile ja teise välja, ning lasi süsihappekustutist ühe susiseva surtsu kätte alla.

„Kontrollige igaks juhuks, on kõik mobiilid ja muud väljas,” pomises Jaak. Tekkinud vaikuses oli kuulda lähenevat podinat.

„Hoiad sa ikka rohelises?” tahtis Tom teada.

„Vähem möginat!” urises Andres vastu. „Läks korra sinisesse. Aga külmem võib olla, lõpuks on siin allikaid... Kohe saame teada, kas *low-tech* saab *high-tech*'i vastu.”

„Apache jah,” kommenteeris Tom, kes sõandas kätte alt piiluda.

„Ma teadsin seda hääle järgi,” pomises Jaak vahele. „Elektroonikat täis topitud nii et...”

Nad vaikisid pool minutit.

„Kas tõesti läks mööda?”

Korruga hakkasid kõik kolm naerma; paistis, et nad polnud päriselt uskunud, et märkamatuks jäävad.

„Päikesevalgust on kolm tundi, passime siin tunni, enne kui edasi läheme,” arvas Andres.

Jaak vangutas pead. „Nad teavad, et me peame olema kusagil siin piirkonnas. Küllap nad nägid numbrit. Praeguseks on nad ilmselt juba helistanud sellele karvasele Nicolausile ja nad teavad, kes me oleme.”

„Kas nad kontrollivad kõiki?” kahtles Tom.

„Nad panevad kirja kõik, kes tõkete juurest tagasi saadetakse, võid kindel olla. Me käisime kolmes. Järelikult nad teavad, et see vana pann liigub piki perimeetrit. Võib-olla nad teadsid juba enne viimast tõket, et need hullud eestlased, kes vaatamata keelule üritavad vulkaanile lähemale saada, on enda meelest kole kavalad, et selle risu ostsid.”

„Laenasime,” poetas Andres.

„Ostsite,” ohkas Jaak. „Vanamees ei ole loll. Ta ju teadis, kes me oleme ja kuhu läheme. Nii nagu ükski autorent ei anna vähimatki kindlustust – neile on tekkinud isegi spetsiifiline punkt tingimustesse, et igasugune kindlustus katkeb Etna lähedal – samuti kui me andsime talle selle auto eest pandiks kaks tuhat eurot, siis me sisuliselt ostsite selle ära lubadusega, et kui see juhuslikult terveks jääb, ostab ta selle tagasi. No palju see roostekuhi sinu arust väärt on?”

Andres vaikis mornilt. Tal oli selleks ka hea ettekääne, sest üle maastiku veeres kauge ähvardav mürin, milles madal kõmin segunes justkui päratu suure aurukatla sisinaga.

„Jah, ma saan aru, sinu mure, mida pärast aruandesse kirjutada... Igatahes võib-olla juba uuritakse seda piirkonda satelliitidelt... tähendab, niikuinii uuritakse, ainult nüüd on peale pandud otsinguprogramm. Meie leidmiseks. Nii et paneme edasi. Paar minutit veel, et Apache tagasi ei tule, siis läheme.”

„Tom, mis sa arvad?” küsis Andres ebakindlalt.

„Jaagul on ilmselt õigus. Läheme!”

Nad korjasid kaitsekatte enam-vähem kokku, jättes selle siiski katusele ja sidudes külgedelt nõõridega. Masin roomas Tomi juhatusel jõeorust välja ja hiilis vaikselt käigul metsaaluseid mööda. Nad möödusid mitmetest majadest, kuid kusagil polnud näha mingit liikumist.

Lõpuks peatas Andres masina. „Mets lõppeb ära,” osutas ta ettepoole. „Oleme juba üsna kõrgel, lõõrini on kilomeetrit kakkümmend. Oleme lähemalgi käinud, eks ole, aga mitte siis, kui tulnukas aktiveeruma hakkab.”

„Siin kusagil on küla,” viipas Tom ebamääraselt ettepoole ja sobras kaartides. „Midagi Saint Scimidori sarnast vist. Seal elatakse. Ma ei tea, kui paljud. Üsna suur, sadu maju.”

„Elatakse lähemalgi,” kommenteeris Jaak tal üle õla piiludes. „Mingit valitsuse tuge ärakolimiseks ju pole. Kinnisvara hind on null, aga keegi oma elamist niisama maha jätta ju ei taha. Rentnikud ja üldse kõik, kes saavad, on muidugi läinud.”

„Ja asemele on tulnud hulle, kes loodavad, et tulnukate kiirgus neist jumalad teeb,” poetas Andres vahele. „Kas riskime edasi sõita või jätame auto maha?”

Nad uurisid kolmekesi ees laiuvat aasa.

„Siin oleme nagu peo peal, kuhugi varjuda ei ole,” vangutas Tom pead. „Iga jälgimisjaam, olgu see lennukil või kusagil nendes mägedes – ma vean kihla, et seal on selline – näeb meid.” Ta süvenes uuesti kaarti. „Üritame mööda metsaäärt vasakule minna. Siis peaksime saama selle roheline riba taha. Vähemalt mäest meid ei nähta. Siin on maapind kõrgem kah. Saame peaaegu külani, aga siis peaks tulema järsem nõlv. Vaatame.”

Nad olid liikunud oma kilomeetri, kui aparaat taga näitas, et taas tuleb helikopter. Sama vilunult vedasid nad katted peale ja lasid süsihappekustutist külma, et maskeerida soojusjälge. Helikopter möödus kusagilt kaugemalt.

Veel ronimist kaljudel ja lõpuks seisid nad roheline oru serval, täpsemalt küll sellest paarkümmend meetrit eemal, kus veel kaljud ja äbarikud puud varju pakkusid.

„Kate peale!” hüüdis autosolijatele Jaak, kes suurt rasket vihmamantli moodi asjandust kandes servani oli roomanud.

„Mis seal on?” tahtis Andres teada.

„Külas on sõjaväeosa, jälgimistorn ja helikopter.”

Uuesti veeres üle maastiku ähvardav pahin ja kolin. Kõik kolm vaatasid mõtlikult poolt taevast

täitvat mäekoonust, mille harjal valgus laiali tume pilv.

„See ei ole tavaline purse,” kobas Andres fotoaparaati ja klõpsutas pilvest oma paarkümmend kaadrit.

„Ma kummardan su läbinägelikkuse ees. Isegi luure on märganud, et tulnukad on Maale tulnud...” Tom sättis ikka veel katet.

„Ära mölise! Pane parem videokaamera üles! Kurat võtaks sihukesi alluvaid...” Ta sihtis vulkaani erinevate aparaatidega.

„Näete, meiepoolne mäekülj helendab. See võib üsna siia poole tulla.”

„On juba tulnud!” Jaak oli videokaamera statiivile seadnud ja nõidus midagi läpiga. „Need helendusvöödid on oma paar tundi tagasi läbi imbunud. Komeedivirvenduse otsija ütleb, et kogu põhjapoolne taevast on seda täis. Me oleme sees!”

„Kas nad seal all külas ei tea seda?” Seekord oli Tom oma raske mantli all kaljuservani roomanud ja sihtis orupõhjas laiutavat asulat erineva optikaga. „Sõjaväelased tormavad kuhugi... Meid püüdma?” Ta vaikis pisut aega. „Ei, tundub, et lasevad jalga... Mingid autod kihutavad minema... Kuulge, meil vedas rohkem kui oodata oskasime!”

„Mulle see üldse ei meeldi...” pressis Andres läbi hammaste. Ta oli märkimisväärselt kahvatu.

„Kauaks me siia jääme?”

„Su edu naiste juures ei muuda, kui sulle veel kolm-neli jalga alla kasvab, ära muretse.” Jaak kirjutas ikka veel klaviatuuril ja keeras aeg-ajalt skaalasid pakiruumis vedelenud kohmakatel aparaatidel. Siis kallast ta paarist klaasist mingeid vedelikke ühte suuremasse kokku, loksutas ja jäi sisu vahtima. „Uau, kutid, polümeeriseerumine on oma kolmsada protsenti – mõju on olemas!”

„Minu meelest läheb üks kilgenduselaine otse läbi oru!” teadustas Tom. Kusagil kaugel hakkas ulguma alarm. „Sõjaväelased on läinud, mitte kedagi väljas ei ole.”

„Reaktsioon kaksteist korda üle normaalse...” Jaak paistis mõtlikuks jäävat. Ta keeras üht toru mitu korda üle taeva. „Kui ma vähegi aru saan, läks pilv läbi oru... Ehk oleks parem tulnud teed tagasi minna.”

„Kaome!” ei lasknud Andres seda endale kaks korda öelda.

„Vaadake...” sosistas Tom. Hetke pärast olid teised kaks ta kõrval, vaid hädapäraselt end tema mantli servade alla peites. Kuid ilmselt ei jälginud ümbrust seal enam keegi. Sõjaväe valvetorn oli lehte läinud ja kasvas raginal, ajades lausa nende silme all üha uusi oksid välja, mis sealsamas lehte läksid. Rohi voogas, iga lainega oma meetri kerkides. Siis süttis üks puu, millele ilmselt oli viimastel minutitel pool kõrgusest juurde tulnud. Tuli voogas lehtedest üle ja samas jätkas puu kasvamist.

Inimesed läksid üle põllu. Nende ümber möllasid leegid, binoklis oli näha, kuidas nende näod aina uuesti ja uuesti tekkisid ja sulasid, kuni nad vormitute känklatena lõpuks paigale jäid. Kogu org võttis tuld. Mingi lind lendas läbi leekide, iga kümnekonna meetri järel uperpalli tehes – tuhaks lagunedes ja uuesti taastudes – kuni ta eemale kaljude vastu sädemepilveks purunes.

„See on meist eemal...” pomises Jaak. „Oma kaks kilomeetrit...”

„Põgeneme! Kuhu?” Andres uuris ümbrust ja tahtis ilmselgelt minema.

„Me pole kunagi nii lähedale saanud... Filmige, ma vaatan...” Ta tormas tagasi oma aparaatide juurde ja pusis seal tükk aega. „Hakkab taanduma,” teatas ta siis. „Siin on praegu mingi kümme korda... kõigest. See on meist möödas.”

All orus oli tuli korraga kadunud, läbi tuha murdis uus roheluselaine, mis aga laisalt tardus.

„Nõlvast alla!” käsutas Jaak. Nad Tomiga hakkasid kaitsekattet kokku panema, sellal kui Andres kõhkles.

„See on kõige ohutum!” seletas Jaak kiiresti. „Läheme pilve järel. Pildistame, palju saame. Siis kustutame andmed, välja arvatud ühel mälukaardil. Ehk õnnestub segaduses läbi lipsata.”

Vana maastikumasin laskus ettevaatlikult järsust nõlvast alla ja kihutas vahepeal saabunud õhtuhämaruses mööda teed sennapoole, kuhu vaevalt pool tundi tagasi olid kadunud sõjaväelased ja need, kel piisavalt oaidu oli.

***

Hasim Imne vaatas maili oma arvuti ekraanil ja sügas kukalt. Siis sügas ta kõiki muid kohti, mis inimestel – ja eriti kuumas kliimas elavatel inimestel, kes end pealegi eriti tihti pesta ei viitsi – sügelema kipuvad. Ta võttis ette kõik mailid, mis tolle end Adadcio'ks nimetava tegelasega vahetatud oli:

From: adadcio@gmail.com
To: reservation@royal-imperial.cfm
Subject: Reservation
Date: 30.04 12:51 EMT

Tere,

Ma sooviksin reserveerida teie hotelli katusesviidi. Tuleksin kohale 1. mail ja jääksin määramata ajaks. Nagu ma aru saan, kuulub sviidi juurde helikopteri maandumisplats?

Meelsasti saabuksin sedakaudu.

Lugupidamisega –

Adadcio

Niimoodi need asjad muidugi ei käinud, kuid igasuguseid veidraid tegelasi oli olemas ja kindlasti tuli vastata viisakalt:

From: reservation@royal-imperial.cfm
To: adadcio@gmail.com

Dear mister Adadcio!

Jah, Kuninglik Sviit, mis hõlmab ülemise korruse (ja mida seetõttu tihti nimetatakse katusesviidiks) on tõesti vaba alates 1. maist käesoleval aastal. Me võime Teile teha esialgse broneeringu, kuid loodetavasti Te mõistate, et Kuningliku Sviidi reserveerimisel soovime me tavaliselt lähemalt teada, kes austab meid oma kohalolekuga. Palun, kas te saaksite end lähemalt tutvustada?

Lugupidamisega –

Hasim Imne

Tegevdirektor

Vastus tuli mõne minuti pärast:

From: adadcio@gmail.com
To: reservation@royal-imperial.cfm

Tere,

Täna, et reserveerisite mulle sviidi. Ma vajan viisakat elupaika, et kohtuda mõningate inimestega ja legaliseerida oma majanduslik staatus. Usun, et see võtab tunni. Te loodetavasti saate aru, et ma otsin meeldivat kohta, kuhu peatuma jääda, ja küllalt tõenäoliselt jään ma pidama kohta, kus mul õnnestub astuda mõningad vajalikud sammud, mis on möödapääsmatud enne, kui ma pean võimalikuks end lähemalt tutvustada.

Ma arvan, et tund peale hotelli saabumist on ka teie poolt vaadatuna kõik korras. Kui teil on täiendavaid küsimusi, proovin neile jõudumööda vastata ja loodan, et te olete 1.05 kell 12:00 päeval mu saabumiseks valmis?

Lugupidamisega –

Adadcio

Hasim sai sellest mailist suurepäraselt aru – tüübil ei ole raha, kuid ta loodab seda kiiresti hankida. See oli risk. Küllalt tõenäoliselt ei kannatanud selle mehe tegevus valgust. Samas, kui ta jääks mõneks ajaks Kuninglikku Sviiti... seal peatumise hind oli ka kuninglik.

From: reservation@royal-imperial.cfm
To: adadcio@gmail.com

Dear mister Adadcio!

Teie soov on pisut ebatavaline. Pean täiendavalt esitama teile küsimuse finantseerimise allikate ja teie kodakondsuse ning – vabandage mind väga – teie tausta kohta. Hotell tuleb

suurel määral vastu erivajadustele ja kindlasti oleme valmis teid aitama igat moodi...

(Tegelikult saatis ta seda umbmäärast jura hulga rohkem teele...)

Järgmine mail tuli taas paari minuti pärast ja oli hulga kõhukam, sisaldades edasisaadetuna teisi kirju:

From: adadcio@gmail.com,
To: reservation@royal-imperial.cfm
Tere,

Täna teid huvi tundmast ja mõistan teie muret. Konsulterisin teiste osapooltega, kellega kirjavahetuses olen olnud, ja nende lahel loal saadan edasi katkendid nendega peetud kirjavahetusest. Olen, nagu te märkate, igal pool märkinud kohtumispäigana teie hotelli. Ma loodan, et sellega on kõik jätkuvalt korras, sest kuigi ma vajadusel võin oma saabumise teisiti korraldada, ei ole see kindlasti meie mõlema huvides.

Lugupidamisega –
Adadcio

Lisatud kirjavahetusest selgus, et tegelane oli määranud saabumispäeva kella 12:00-ks – ehk siis täpselt ajale, mil ta saabuma pidi – kohtumise Drek Onigega, ehk siis ühe rikkaima ja mitte millegi ees risti lööva juveliiriga, täpsemalt juveliirikaupluste ja vääriskivitöötlemiskodade omanikuga, kohtumise eesmärgiks suurema koguse kulla müük, ning poole üheks sinnasamasse kohtumise Immanuel Strivne, ehk majandusministeeriumi kantsleriga, et arutada „suurinvesteeringut riigi majandusse”; viimane eufemism tähendas kodakondsuse ostmist.

Enam selgem olla ei saanudki – tüüp tuleb eikusagilt... kuid tal on kulda! Hasim käis igaks juhuks nende kirjadega ka pärisdirektori juures – kuigi ta ametinimetuse oli uhkelt direktor, oli ta ju tegelikult hotelli juhataja – ja kui viimane õlgu kehtas ja noogutas, oli Adadcio broneering kinnitatud.

Sellega seoses oli veel üks huvitav tõik – tüüp pidi saabuma helikopteril. Järelikult oli tal mingit raha juba varem... kui ta just ei kavatsenud viimaseid sente kopteri üürimiseks kasutada? Kavatses ta ju puhta lehena alustada – siis oli tegelikult ka võimalik, et keegi ta ära viskab...

Dear mister Adadcio!

Ootame teid 1.05 kell 12:00!

Te mainisite esimeses kirjas, et saabute kopteriga ja soovite kasutada katusel asuvat maandumisplatsi – kas see on nii? Kas teie kopter jääb teie siinviibimise ajaks katusele? Kas te vajate mingit abi lennu registreerimiseks? Nagu te loodetavasti teate, ei ole Dominical vaja registreerida kergelennumasina lendu, kuid hotell on üldiselt meiega seotud lennud teatanud viisakusest ka lennujuhtimiskeskusele.

Lugupidamisega –
Hasim Imne
Tegevdirektor

Vastus tuli vähem kui minuti pärast:

Tere,
Jah, ma olen kursis lennureeglitega Dominica õhuruumis. Minu sõiduk mahub suurepäraselt Chicago konventsiooni kergeõhusõiduki definitsiooni alla (täismass alla 5,5 tonni) ja ma olen kursis kõigi reeglitega, mis sedalaadi lende puudutavad. Saabun merelt, suunas NNO, säilitades kõrgust 500 m (1500ft) kuni vahetu lähenemiseni Royal Imperiali kopteriväljakule.
Lugupidamisega –
Adadcio

Jälle tuli Hasimil ohata. Mitte mingit infot.

Igatahes esimese mai keskpäeval ajas ta end oma korvtoolist püsti, tõmbas kätte valged kindad ja astus kahe lakei kannul tulipalavasse õhku Kariibi mehe igisinise, ainsagi pilvetupsuta taeva all.

Harjumusest piidles ta edelataevast, kus kaugel Boliivias asus lähim tulnukapesa, nagu seda lugupidamatult nimetati. Ta muigas enda üle – Langemisest oli möödas kolm aastat ja tulnuka mõju polnud kordagi jõudnud isegi kümnendikuni nendevahelisest distantsist.

Sõiduk ilmus nähtavale paar minutit enne kahteist ja kui see lähemale jõudis, hakkas Hasim aimama, et midagi on väga viltu. See ei olnud mingi kopter. Täiesti vaikselt hõljus mere kohalt lähemale valkjalt, lihvitud merekarpi meenutav asjandus, millel ei olnud ei tiibu, tiivikuid ega aknaid. *Hõljus* sobis öelda selle liikumise hääletu sujuvuse kohta, tegelikult liikus riistapuu ilmselt oma 300–400-se tunnikirusega. Selle lennujoon kaardus allapoole, kiirus vähenes sujuvalt ja siis laskus asjandus kruusa kriginal täpselt maandumisväljaku keskel otse kõhule.

Nad kõik takserisid seda uimases vaikus. Asjandus oli umbkaudu kolm meetrit lai, seitse pikk ja kaks kõrge. Kuigi üldiselt justkui täispuhutud risttahuka kujuga, oli see ootamatult sujuv ja voolujooneline. Ja sel polnud mingeid konstruktsioonidetaile, kirju ega aknaid, ainult kuidagi silmiväsitavalt valge pind.

Küljesse tekkis auk, mis laienes sekundimurdosa jooksul igas suunas ja moodustas ukse.

Luugiavasse ilmus inimkogu, vaatas ringi, noogutas põrutatult jõllitavale seltskonnale ja astus maha. Hasimil kulus viis sekundit enda kogumiseks, ent lõpuks said professionaalsed instinktid võitu ja ta astus lähemale. Tulnukas oli tegelikult väga inimese moodi. Kui järgi mõelda, siis tänaval oleks ta vast teise pilgu ära teeninud, mitte rohkem. Ta oli pisut alla kahe meetri pikk, üsna laiaõlgne ja sportliku figuuriga ning ta kandis kohutavalt tavalist khakivärvi vabaajariietust. Ta nahk oli pruunikas, kuid selles oli ka midagi kollasele rassile viitavat, ta oli kiilaspäine ja ka ta nägu ei olnud midagi rabavalt erilist. Jõuline, suurte teineteisest kaugel asuvate terashallide silmadega ja... jah, ta suu oli liiga suur, kuigi nägu ise pigem kitsenes altpoolt... ja alles seejärel märkas Hasim kõige veidramat detaili – tol tegelasel ei olnud kõrvalesti. Oli ainult paar nahakurrutust ümber kuulmekäigu.

„Tere tulemast meie hotelli, härra Adadcio.” Ta kummardas viisakalt. „Minu nimi on Hasim. Me suhtlesime maili teel inglise keeles, nii et ma oletan, et selles on sobilik jätkata?”

Olevus kummardas.

„Tere,” pressis ta siis endast välja. Ta toon oli kuidagi plekine väga sügav bass. Ta kummardas ja tekitas nende kõrvale õhku helendava tahvlikese. Seda silmi pilgutades uuriv Hasim leidis seal kirja:

„Tere veelkord. Ma saan suurepäraselt aru inglise keelest, kuid mul on rääkimisega raskusi.

Loodetavasti sobib, et suhtleme selliselt, et teie räägite ja minu vastuseid võite lugeda siit?”

„See sobib suurepäraselt...” Hasim hõksatas, kui nägi, et ka tema kõneldu tahvlile tekkis, ainus vahe, et kui Adadcio tekst oli olnud sinakas, siis tema oma oli rohekas.

„Ärge laske end sellest segada,” ilmusid read. „Ma küll mõistan inglise keelt ja veel mõningaid teisi keeli ilma selle abivahendita, kuid ma ei ole alati päris kindel, kas ma sain õigesti aru, ja seetõttu ei ole see loodetavasti väga ebaviisakas, et ma kontrollin? Kas härra Onige ootab mind?”

„Härra Onige ootab kabinetis. Kas te vajate aega, et end sisse seada?”

Hasim ei suutnud pidevalt ühe silmaga tole otse õhus hõljuva ekraani poole piilumata jätta.

„Hiljem. Kõigepealt kohtuksin meelsasti härra Onigega.”

Ta pöördus, sirutas käe oma laeva sisemusse ja tõstis välja tavalist spordikotti meenutava mitte eriti suure musta pambu. Lakeid astusid lähemale. Mees viipas ekraanile, kuhu olid ilmunud rida:

„Ettevaatust, see on väga raske.”

Ta oli ise kotti tõstnud ühe käega, nüüd haaras üks lakei selle sangadest ja hõksatas vaikselt, kui kott matsatusega maandus. Ta palus teise appi ning koos suutsid nad koti hädavaevu ähkides ja puhkides kärule vedada.

„Palun järgnege mulle,” habises Hasim ja järgnes lakeidele sviidi suunas.

Hasim tutvustas Adadcio ja Oniget. Viimasel oli muide kaasas ka üks abiline. Ta ise oli väikest kasvu umbes 50-aastane tüüpiline juut, hoolitsetud ja rikas iga nurga alt. Tema abiline oli nii 30-ne

natuke uduse pilguga noormees, arvatavasti samast rahvusest ja ilmselt juba tükk aega Onige teenistuses olnud.

Mõnda aega vahetati viisakusi, kuid sellest ei tulnud suuremat, sest mõlemad piilusid kahtlevalt ekraani, mis oli end üsna suurelt seinale kleepinud, ja nii jõuti selle äri reeglite järgi ülimalt kiiresti asja endani.

„Te soovisite müüa kulda?”

„Jah,” ilmus ekraanile.

Adadcio tõstis oma koti ühele tiikpuust lauale, mis protesteerivalt ägises, ja avas selle. Kott oli täis helkivat kollast metalli.

Isegi Onige silmitses seda kuhja mõnikümmend sekundit, enne kui lähemale astus ja ühe üsna tüüpilise kullakangi välimusega risttahuka pihku võttis.

„Neil ei ole ühtki märgendit peal?” kviteeris ta siis, olles pätsi käes keerutanud.

„Ma ei pidanud vajalikuks mingeid kirju välja mõelda,” ilmus seinale tekst.

Onige surus hetkeks huuled kokku, siis viipas oma abilisele. Too avas suure kohvri, astus lähemale ja mõned järgmised minutid nõidus seal midagi oma seadmetega. Ta alustas kangist, mille ta boss oli võtnud, siis – olles Adadcioilt pilguga luba küsinud – sobras kuhjas ja valis veel paar tükki.

„Puhhas, haruldaselt puhas kuld,” teatas ta lõpuks.

„Palju te soovite müüa?” küsis Onige.

„Nii palju, kui te suudate osta,” ilmus vastus ekraanile.

Onige seedis seda hetke ja vaatas korra abilise poole.

„Need kangid on väga täpselt, milligrammi täpsusega ühe kilogrammised. Siin on neid sada, seega...” poetas see vaikselt.

Onige mõtles pool minutit ja pressis siis endast välja: „Kaks miljonit USA dollarit... Ma muidugi ei saa seda summat kohe sularahas... Me kindlasti saame arutada makseviise ja tähtaegu?”

„Jah.

Ma aktsepteerin pakkumise, kuid soovitan hetke mõelda. Ma ei vaja seda raha tõesti kohe. Samas olen ma kursis turuhindadega ja mul on erinevaid väärismetalle veel. Vaadake, see kuld on tõesti väga puhas ja seega maksab kordades rohkem kui isegi tavaline kuld. Samas hindan ma pikaajalist ärisuhet ja kui pakkumine on mõlemale poolele viisakas, pöördaksin ma ka tulevikus esimeseks selle poole, kellest tean, et tema pakkumine on soliidne.”

„Kaks koma kaheksa miljonit USA dollarit,” ohkas Onige mõrult. „Pangagarantiina. Erinevatesse väeringutesse konverteerimise tasu ei ole. Mmm... kas vajate mingit osa rahast kohe? Kui suure osa sularahas?”

„Viie minuti pärast peaks siia jõudma härra Immanuel Strivne. Me arutasime suurinvesteeringut Dominica majandusse ja ma arvan, et temale oleks sobilik 200 000 USD-d kohe üle anda. Lisaks võiks mulle jääda samuti nii ruttu kui võimalik sama suur summa sularaha nii-öelda taskurahaks. Ülejäänud summa on täiesti aktsepteeritav kanda minu arvele, ütleme, kuu aja jooksul, ja pealegi saab seda korraldama asuda arusaadavalt pärast seda, kui härra Strivne on mind lahkelt selle suurepärase riigi kodanikuks vormistanud. Nagu ma aru saan, tegelete te ka investeerimise ja muude finantsteenustega?” Oodanud ära Onige noogutuse, järgnes tekst: „Sel juhul jätaksin teie hoolde ka mulle krediitkaartide ja muu taolise korraldamise. Detaile võime arutada hiljem. Samuti meeldiks mulle, kui me lepime teie ja härra Hasimiga kokku, et teie kaudu tasutakse ka kõik minu siinviibimisega tekkivad kulud.”

„Seda annab korraldada...” Onige paistis olevat üsna rahul, kuid kuidagi põrutatud olemisega...

Ilmus lakei ja tema järel veeres sisse ka kõnealune Immanuel Strivne.

Poole tunni pärast oli kõigile selge ja arusaadav, et väga rikas härra Adadcio, Dominica Vabariigi kodanik, elab täiesti legaalselt Royal Imperial hotelli katusesviidis.

Hasim vankus peadirektori kabinetti ja langes kutset ootamata tugitooli.

„Jah?” kergitas see kulme. Ta tundis oma alluvaid ja kuna Hasimil ei olnud kombeks endale familiaarsust lubada, oli ilmselge, et midagi on juhtunud.

„See on tulnukas!” pahvatas mees.

„Tulnukas, sa mõtled...” jäi direktor abitult vait. „Mis tulnukas?”

„See ei ole inimene. Maalane, noh!” Hasim pühkis higi. „Ta tuli lennumasinaga, mida Maal ei tohiks olemas olla, ta ei räägi, ta kõnetahvel on selline, et selliseid ei tohiks ka olemas olla, ja tal on haruldaselt, võimatult puhast kulda. Mägede viisi. Ja tal ei ole kõrvu!”

„Kuidas, ei ole kõrvu?”

„Lihtsalt! Ei ole! Ainult augud teine teisel pool pead. Seal kus kõrvad olema peaksid. Ja suur on ta ka.”

„Suur?” Direktor sai muidugi aru, et selline ehholaalialia ei ole kõige sügavamõttelisem käitumine, kuid mida tarka tuleks öelda, kui alluv sajab sisse ja teatab, et hotelli tuli elama tulnukas?

„Noh, kahemeetrine. Mitte väga. Aga ikkagi. Ta on tegelikult üsna inimese moodi. Aga ta on nii eriline. Noh, ei ole ka...”

„Mida ta siis on?”

„Tulnukas!”

„Kas keegi küsis talt, kust ta pärit on?”

„Seda ju ei küsita. Kui ta tegi suurinvesteeringu...”

Hasim rääkis, mis viimase tunni jooksul juhtunud oli. Siis vaikisid nad mõnda aega.

„Kui ameeriklased sellest teada saavad...” ägises direktor lõpuks.

„Kas on vähimatki võimalust, et ei saa?”

Nad seedisid seda paar minutit.

„Aga mida ta ise asjast arvab?”

Taas vaikus.

„Olgu, ma lähen küsin,” lõpetas direktor selle vaikivate trollide vestluse ja tõusis.

Ta koputas uksele, ootas pisut ja tõstis kõhklemisi käe just sel hetkel, kui uks avanes.

Suur kogu seisis seal täiesti vaikselt ja alles nii viisteist sekundit hiljem taipas direktor vaadata ta käeviipe suunas. Ta avastas seal otse õhus rippumas määramatult tumehalli tahvli, millel helendas kiri: „Tere päevast. Kuidas ma saan kasulik olla?”

„Tere päevast,” suutis mees lõpuks kraaksatada. „Ma olen selle hotelli direktor. Abdul Ano.” Ta kummardas ja sirutas peaaegu käe, kuid peitis selle kohe selja taha. „Mul on väga hea meel, et te otsustasite meie hotellis peatuda. Ma loodan, et kõik on hästi? Teie reis sujus suurepäraselt? Olete paigaga rahul? Saame me teid veel millegagi aidata?” Ta oleks ilmselt veel tükk aega jätkanud, sest vastust ei tulnud, kuid siis tabas ta pilk neid õhus hõljuvaid kirju ja talle jõudis pärale, kui tobe ta on.

„Vabandage veel kord,” ta kogus end ja ohkas. „Kas ma saan aru, et te ei ole sellelt planeedilt pärit?”

„Jah.”

„Kas ma tohin küsida, kus teie kodu on? Kust te tulete?”

„Mu kodutähel puudub teie süsteemis tähis. See on ka arusaadav – see on siit kolmsada valgusaastat eemal ja tavaline põhijada G3-klassi täht. Minu viimane peatuspaik enne siiasaabumist aga oli GJ 139, kui peatumiseks saab nimetada peaaegu valguse kiirusel läbi tähe fotosfääri lendamist. See on siit peaaegu 20 valgusaastat ja ma laadisin oma raketti. Üldiselt ma muidugi magasin. Ma nimelt jälitan juba paar sajandit võõrassi, kes viimased kolm aastat teil siin vulkaanikraatrites elab ja segadust külvab. Vabandage see pikk seletus, kuid ma eeldasin, et teie küsimus oli juba kantud siirast huvist, mitte enam viisakusavaldus? Sel juhul pidin paratamatult pisut pikemalt selgitama.”

„Te tulite meid nende teiste tulnukate vastu aitama?”

„Jah. See on muidugi lihtsustus.”

Direktor maigutas. Talle jõudis just kohale, et ta on esimene inimene, Kõige Esimene Inimene, kes nii-öelda esimest legaalselt tulnukat tema reisisihi ja kavatsuste kohta küsitleb.

„Astuge sisse, palun,” ilmus tahvlile kiri, kui ta juba pool minutit maigutanud oli.

Võõras sättis end ühte massiivsesse nahktugitooli ja võttis sõrmede vahele seal väikesel lauakesel

seisnud klaasi konjakit. Ta palus ka Abdulil endaga ühineda. Direktor valas endale napi sortsu ja tundis sisimas heameelt, et tugitoolid on parimast nahast, pehmed ja mugavad, ja piisavalt suured, et kaaslast mahutada, ning konjak on Courvoisier XO Imperial.

„Tere tulemast Maale!” tõstis ta klaasi ja jälgis, kuidas ka külaline lonksu võttis.

„Ma ei tea, palju te meie jookidest, toidust ja üldisemalt kommetest teate,” alustas ta siis hulga lobedamalt. „Ja tegelikult ei tea ma ju, kas meie toit ja kasvõi seesama suurepärase konjak teile üldse sobivad...” takerdus ta järgmiseks, kuid kogus end kohe. „Kuidas maitses?”

„Mind saadeti siia, kuna ma olen suhteliselt teie sarnane. Täna küsimast, jook on suurepärase. Ma muidugi ei ole mitte kunagi maitsnud midagi võrreldavat, kuid ma tajun kvaliteeti, tajun, et sellega on vaeva nähtud. Suhkrud, piiritus ja paljud komponendid eraldi on muidugi tuttavad, kuid igal planeedil – ma mõtlen kokkusobiva keemiaga planeedil – on oma kirjeldamatu maitse, fluidum, mida kahjuks seal elades varsti enam ei taju.”

„Kui paljudel planeetidel te olnud olete?” ei suutnud Abdul end pidada, kui oli lugemise lõpetanud. „Olete palju reisinud? Oh... ma ei tea teist ju midagi...”

„Ma ei ole planeete lugenud rohkem kui teie erinevaid saari, mida te külastama juhtute. Kui ma sain teie aastates umbes sajaseks, mu lapsed olid ammu täiskasvanud ja ma ise olin pidanud kõiki ameteid, mida minu seisusele sobilikuks peetakse, lahkusin lõplikult oma koduplaneedilt. Nüüdseks olen väga pikalt pidanud kosmoses ameteid, mille kirjeldamise analoogiad kahjuks väga ebatäpsed ja kohati naljakadki oleksid, nii et palun, andestage mulle teatud ebamäärasus. Need, kes vulkaanikraatrite kaudu siia teie planeedi vahevöösse tulid, ei ole vaenulikud, nad on pigem nagu looduskaitse alused loomad. Kui nii umbes 120 aastat tagasi oli selge, kuhu nad suunduvad, tulin mängu mina, sest mina saan siin skafandrita elada ja teiega loomulikult viisil suhelda.

Vahemärkusena – eks ma õpi aja jooksul ka kõnelema. Te teate, et ruumis ei saa liikuda üle valguse kiiruse. Seda reeglit saab rikkuda läbilendudega mustadest aukudest, kuid siin tuleb hoolega jälgida, et ei rikutaks põhjuslikkust, sest sisuliselt on tegemist ajarännuga. Vabandage, kui mu jutt väga arusaamatu on. Ma küll üritan piirduda kontseptsioonidega, mida teie füüsikud teavad, kuid – ma loodan, et selles tõdemuses ei ole midagi solvavat – ma saan aru, et enamik inimesi ei vaeva oma pead aegruumi füüsikaga. Igatahes ei ole täpselt mõõdetav, kaua ma reisisin.”

Direktor avas ja sulges suud.

„See kõik on väga tore, kuid nagu ma aru saan, ootate te peatselt külalisi? Nagu ma aru saan, tahavad väga paljud varsti teiega kokku saada? Kas te vajate mingeid täiendavaid turvameetmeid? Võime me saata teie juurde inimesed, kes teid näha soovivad? Kas... kas mingeid komplikatsioone ei tule... näiteks USA-ga?”

„Ma loodan parimat. Vaadake, härra Abdul, ma olen tänasest teie suurepärase riigi kodanik. Kõigeaeg, mis toimub minu käsutusse antud ruumides, saan ma hakkama. Hotelli koridorides ja treppidel korda hoida on teie ülesanne. Mul on väga hea meel, et te seda küsite – tahtsingi millalgi pidada nõu, kuidas vajadusel lahendada täiendava abijõu leidmine ja majutus. Mis USA-sse ja teistesse suurriikidesse puutub, siis ma arvan, et küllap tuleb keegi valitsusest selle üle arutlema, kui selleks sobilik aeg on.”

„Ma... ma võin vajadusel leida niipalju inimesi kui vaja. Täiendav ööpäevane valve, kaitsemeeskond – kõike, mida soovite. Muidugi kaasneb sellega täiendav kulu.”

„Ma usun, et saame kaubale. Momendil pole täiendavate meetmete järele mingit vajadust, kuid niipea, kui see tekib, teatan.”

Direktor mõtles hetke; ta pea oli tühi. Ta tõusis, ulatas oma visiitkaardi, paludes helistada, kui ta saab millegagi abiks olla, ja lahkus.

Ta istus oma veerand tundi oma kabinetis, siis tõstis telefonitoru ja hakkas helistama. Alles palju hiljem tuli talle pähe, et kuidas küll peaks helistama see, kes ei räägi.

***

Mobiil hakkas helisema.

Esimesed viisteist sekundit ei juhtunud midagi. Sini-sinine ookean veeretab tasaseid laineid pisut rāpasele liivarannale, ookeanist heledamas ainsagi pilveta taevas ei liikunud päikegi selle ajaga inimesele hoomatavalt ja kokteiliklaasi uppuval putukal oli niikuinii muid muresid.

„Jaak, su telefon heliseb,“ venitas lõpuks umbes kahekümneaastane tüdruk, kes päevitada üritas.

„Terane tähelepanek,“ kostis paar sammu eemalt terrassilt, kus tüdrukust generatsiooni jagu vanem mehekolakas lamamistoolil varjus tukkus, kokteilikõrs suunurgas.

„Kas sa ei võta?“ kergitas tüdruk pisut kannatamatult pead.

„Esiteks ma imestan tõsiselt, et siin levi on, teiseks... loe mõttes kolmekümneni, siis läheb see postkasti. Küll ma kunagi kuulan... õhtul... homme... nädala pärast... siis, kui kodus tagasi oleme... aga õnneks need kustuvad viie päevaga.“

Tegelikult oli ta selle ajaga end juba püsti ajanud, tuppä kohvri juurde läinud ja selle küljetaskust

„Auld Lang Syne'i“ prigiseva aparraadi välja otsinud.

„Jah?“

Ta kuulas mõned sekundid.

„Olgu-olgu, oli naljakas küll... Jah, mul on siin tõesti mõnus, nii et ma võin sinust aru saada, aga see maksab paar dollarit minut, nii et...“

Igatahes üritas ta veel paar korda helistajat pikalt saata, kuid lõpuks porises midagi sellist, et „sa oled eluaeg mu sõber olnud ja kui sa nii ütled, siis olgu...“ ja otsis paberi ja pliitsi. Ta kirjutas paar rida, katkestas kõne ja jäi mõneks ajaks voodiservale istuma, mornilt enda ette põrnitsedes. Siis tõusis ta ohates.

„Pane asjad kokku, ole hea,“ lausus ta vahepeal vaid külge keeranud tüdrukule.

„Kas midagi on pahasti?“ tõstis too pea.

„Ei... ei pahasti ei ole küll midagi, kui minuga just väga lolli nalja ei tehta... Samas Tom on mu eluaegne sõber... Igatahes lähen käin vahepeal sadamas ära ja katsun meile laeva leida. Me läheme Dominicale.“

„Kus see on? Miks? Töö?“

Mees turtsatas. Ta oli vahepeal lisaks lühikestele pükstele ka sandaalid jalga ja avara särgi selga saanud.

„See on siit tegelikult päris kaugel, sadu kilomeetreid... vist. Ma ei ole täpselt vaadanud. Kurat, laev ei tule kõne allagi, peab otsima lennuki...“ Ta mõtles natuke, vangutas siis omaette pead ja otsis välja kaardid. „Olgu, ma lähen.“

„Sa ei öelnud, mis juhtus?“

„See on nii tobe... Aga Tomi tean ma tõesti juba kaua ja naljana on see nii mõttetü. Tulnukas on Maale tulnud ja tegeleb just sellega, millega meiega – võitleb nende eelmistega, Munadega. Ja ta peaks olema Dominical. Vähemalt nii olevat uudistes öeldud.“ Ta tõstis kiiresti käed. „Tiina, ära küsi. Paki.“

Kõik oli alanud kolm aastat tagasi.

„Kuule, Andres – Andres Embros, mäletad teda küll, eks ole – tahab sinuga rääkida,“ oli Tom helistanud.

„Rääkigu, anna mu number talle,“ mühatas Jaak vastu.

„Pole telefonijutt. Saad sa minu juurde tulla? Kohe praegu?“

„On ta siis seal?“

„Jah? Saad tulla? Ootame su ära.“

„No eks ma saan, kui väga vaja on.“

Muidugi teadis ta Andrest, perekonnanime oli olnud tarvis täpsustada vaid sellepärast, et umbes niivanadest oli veerand Andreseid; teine veerand oli Andruseid ja kolmas muid selle nime modifikatsioone. Andres oli olnud nende vana töökaaslane, kes nüüd töötas vastuluures, täpsemalt raadiojälgimises. Oli kaks võimalust, miks ta kiiresti rääkida tahtis – esiteks, et ta on kuulnud midagi nende kohta – et mõni nende sigadus oli välja tulnud – ja sõbramehe poolest hoiatab, teiseks, et ta tahab millegi kohta küsida. Jaak lootis siiralt, et see on see teiseks, ja arvestades, mis

taevas toimus, lootis ta, et teab, millest jutt.

„Miks ma sind otsisin – meil on kiiresti vaja mingi arvamus kokku panna ja me oleme sellega hädas,” alustas nende vana sõber pikema jututa, kui uustulnukale oli kohvitass pihku surutud.

„Jutt on ilmselt sellest, mis taevas toimub,” täpsustas Jaak igaks juhuks üle.

„Jah. Ja me ei tea kuraditki. Ainult seda, mis internetis ringleb. Ei meie EU partnerid ega ameeriklased pole kildugi infot andnud. Samas on igauhele selge, et miski on viltu ja nüüd otsitakse mingitki mõistusepärasest seisukohta.”

„Ma arvasin, et nii sõjaväel kui kõigil teistel jõustruktuuridel on mingid juhised eriolukordades tegutsemiseks. Et on mingid...” ta tegi ebamäärase viipe.

„Midagi on, aga kõik saavad aru, et see on jama. Ametlikult on vaikus. Ühegi viisaka observatooriumi lehel pole piiksugi neist lähenevatest keradest. Neid nagu polekski. On poisse, kes ütlevad teatud märkide järgi, et USA korjab mingite üsna jõhkrate meetoditega võrgust teatud tüüpi info ära, aga mis me selle teadmisega peale hakkame? Igatahes pöördus president isiklikult vastuluure poole ja siis tuli mul ette, et sa oled ulmega tegelenud ja ehk oskad midagigi asjalikku öelda.”

Jaak kõigepealt naeris, siis vangutas pead. „Noh, sa võid ju ulmelisti vaadata. Seal on arvamus seinast sein. Vali sobiv välja.”

„Ma jälgin seda listi. Praegu muide uuritakse, kas ka see on kallutatud. See tähendab, kas mõni mees ei saa millegipärast kirjutada ja keegi saadab selget jama, et diskussiooni häirida.”

„Teil pole midagi teha või?”

„Ka see on õige.”

Jaak vaatas teist tõsisemalt. „Kas see, mis me räägime, jääb meie vahele või saab see kuidagi minu nime kah külge?”

„Kuidas tahad. Ma muidugi pean kirja panema, kust ma midagi kuulsin, aga see ei jõua järgmisse astmesse, see tähendab ettekandesse, kui sa seda ei taha.”

Jaak kehtas õlgu ja võttis endale paarkümmend sekundit mõtteid koguda, silmitsedes sellal Andrest ja kogu selle aja vaikinud Tomi. Andres oli lühike ja kõhn, Tom pikk ja kõhn. Mõlemad olid temavanused, ehk umbes neljakümneviiesed, mõlemad nägid välja nii, et sport nende elus mitte esikohal ei ole. Andres oli ümara näo ja liivakarva karmide juustega, Tom pisut pikliku näo ja tüüpilise eesti-ebamäärase pealaelt olematuks kulunud karvkattega. Ent nad olid juba paarkümmend aastat end suhteliselt usaldusväärsete partneritena näidanud, kuigi väga lähedalt sõber polnud ta kummagagi kunagi olnud, vaatamata rohkem kui viieteistkümnemale Tomiga ja viiele Andresega koos töötatud aastale.

„Esiteks, paanika tuleb niikuinii, seda te vist teate. Seltskond, kes iga suurema mütaka puhul soola ja tikke tormab ostma, ruulib ilmselt juba täiega ja teeb kauplustele käivet.”

„Jah, see on nii,” noogutas Andres mornilt.

„Teine asi – praeguseks on kindlasti teada, kuhu need jurakad kukuvad. Niipalju, kui ma aru saan, liiguvad nad pidevalt sujuvalt muutuva kiirendusega. Sel peab selge mõte olema, nad võtavad kiiruse nii maha, et satuvad täpselt õigesse kohta. Ma olen absoluutselt veendunud, et need arvutused on tehtud ja teatud ametkonnad maailmas teavad täpselt, kuhu komeedikillud kukuvad. Neid arvutusi suudavad tõenäoliselt ka meie inimesed teha. Arvutama ka kokkupõrkeenergia ja muud kasulikku. Kas keegi tegeleb sellega?”

„Meie omad ei oska ja meil ei ole piisavalt arvutusvõimsust.”

„Siis pane keegi sellega tegelema. Las võtab mõned taiplikud kaasa ja mõned märkamatud abijõud ka, kindlasti on ülikoolis punt, kes valemid ja arvutusmeetodid arvuti jaoks paari tunniga kokku panevad. Aga seda soovitan ma teha nii, et esiteks see suure kella külge ei lähe ja teiseks tuleb tagada, et keegi seda ei saboteeri – seda tähendas jutt abijõududest.”

„Kas sa saad aidata neid inimesi otsida ja kõike seda organiseerida?”

„Miks mina?”

Andrus ainult vaatas teda hapult ja Jaak jätkas ohatas:

„Saan, aga mul ei ole volitusi.”

„Mis sa arvad, kui vormistame su Vastuluuresse tööle? See võtab tunni.”

Nii Jaagul kui Tomil ununes suu lahti.

„Käib see tõesti nii?”

„Sul vend saadik, su tausta on uuritud. Erakorraliselt on võimalik inimesi nii tööle võtta. Ma ei tahagi, et sa meile tööle jääd, lihtsalt praegu annaks see legitiimse tausta. Mina käin sinuga muidugi kogu aeg kaasas, teisiti see ei toimikski ju – sa ei tea protseduure ega midagi.”

„See oleks huvitav väljakutse küll...” venitas Jaak lõpuks.

Nagu öeldud, nii oli see alanud.

„Vaade on siit päris hea,” tüdruk lasi oma sirgetel ebamääraselt tumedatel juustel õhtutuules kuivada ja imetles tuledes lahte. Ta oli mähitud valgesse rätikusse, üks käsi toetus rõdupiirdele ja teine hoidis riidetükki rindade juures kinni. Päike oli tundi kaks tagasi loojunud ja kuumus oli pisut järele andnud.

Mees tuli omakorda vannitoast välja ja kuivatas end keset tuba.

„Uh, mõnus!” Ta oli tollise, meeleskohtadelt hõreneva hallika soenguga ja kuigi ta oli suhteliselt vormis, oli ühe pilguga selge, et aastad on oma nõudnud. Ta viskas rätiku toolile ja astus tüdruku selja taha. Ta libistas oma käed rätiku alla. Tüdruk sulges silmad ja nõjatus ta vastu.

„Meid võidakse näha,” kommenteeris ta vaikselt.

„Mida olulist nad siit näevad? Kuues korrus ikkagi.” Ent ta tõmbus tuppa tagasi ja asus riietuma.

„Uh, peale seda lendu... Olgu, me oleme siin. Aga mul oli tunne, et see soola, rasva ja pori keeris, mis minult maha voolas, ummistab torud. Huvitav, et siia ikka veel tube saab.”

„Ehk pole palju kergeusklikke.”

Mees tegi lõusta, kuid ta suunurgas võbeles muie. „Tead, ma ei ole üldse selline. Ent nüüd ei saa ma ju siia istuma jääda ja...” Tal paistis olevat komme keset lauset vait jääda. „Igatahes katsun ma korra sinna ukse taha kõndida. Näis, kaugele jõuan. Lõpuks on ju selge sõnaga öeldud, et ta tuli meid aitama ja ma olen sellel alal.” Ta justkui proovis endale midagi tõestada. „Ja mul on ka ametlikud volitused. Hm, ametlikud...” ta turtsatas, silistas kohvipõhjast väljaõngitsetud lipsu ja löi käega. Lõpuks ohkas ta raskelt uksele, olles riietunud valgesse lühikeste varrukatega särki, teksadesse ja kergetesse valgetesse kingadesse.

„Soovi mulle edu... pigem, et ma liiga rumal välja ei näeks.” Ta viipas ja tõmbas enda järel ukse kinni.

Lift viis ta hotelli viimasele korrusele ja seal polnudki tegelikult muud, kui ühes suunas avanesid ukse katusele, teises trepile ja kolmandas oli katusesviidi uks.

Mees kõhkles veel oma kümme sekundit, võttis siis end kokku ja koputas.

Ta ei teadnud, kuidas hotelli direktoril läinud oli, seega pidi ka tema selle üle elama, et uks paiskus ilma mingi hoiatuseta lahti ja suur pisut veidra näoga kogu vahtis teda vaikides. Tal kulus kah oma viisteist sekundit, enne kui ta võõra viipe peale õhus hõljuvat displeid vaadata taipas.

„Uhh... Jess, ma... ai äm... Eee...” tegi ta mõnda aega mõttetuid häälightsusi ja lõpetas maigutamisega, nähes, et displeile tekib hunnik küsimärke. Lõpuks ta kogus end, ohkas ja jätkas suhteliselt sujuvas inglise keeles:

„Tere. Minu nimi on Jaak Maeltsamees ja ma olen Eesti valitsuse juures asuva Võõrmõju uurimise Grupi konsultant. Ehk siis lühemalt öeldes tegelen nii ametlikult kui see võimalik on, nende niinimetatud komeedis tulnud Võõraste uurimisega. Tõtt-öelda ei tea ma sinust rohkem kui et üks mu töökaaslane helistas, et ta olla uudistest kuulnud, et sa tahad aidata nendega hakkama saada. Kas see on nii?”

„Jah, see on nii. Mu nimi muide on Adadcio. Palun, astu edasi.”

Nad läbisid ruumi, kus kaks hotelliteenijat koristamisega ametis olid, ja suundusid natuke kunstlikuna mõjuva pergolaga kaetud terrassile.

Tulnukas viipas oma ekraanile: „Tohin ma midagi pakkuda?” ja kohe järgmiseks baarikapile või pigem klaasustega külmikule, mis seal omaette surises ja tagaküljelt kondensvett katuse kiviplaatile tilgutatas. Ta ise kallaski endale suurde klaasi vett. Jaak kõhkles hetke, kas võtta midagi

väga imposantsest alkoholivalikust, kuid otsustas lõpuks tuttava sildiga mineraalvee kasuks.

„Pressikonverents lõppes pool tundi tagasi, sellepärast on koristajad siin,” ilmusid ekraanile sõnad, kui nad olid mugavatesse korvtoolidesse istunud.

„Paljud neist kindlasti kahtlesid su päritolus? Ma imestan, et siia nii rahulikult sisse saab kõndida. Ma ootasin...” Mees laiutas käsi, teadmata, kuidas jätkata.

„Seni pole juhtunud midagi sellist, mida ma oodata ei oleks osanud.”

„Nii et ilmselt on ameeriklaste ja kõigi teiste Võõrastega tegelevad organisatsioonid juba ühendust võtnud? Küsin seda sellepärast, et teada, kust peale hakata – oled sa juba andnud mingeid materjale, millega ma peaksin kursis olema?”

„Sa oled esimene spetsialist, kes minuga ühendust võtab.”

„See tähendab...” Jaak vandus vaikselt eesti keeles. „Mitte keegi ei ole isegi mitte helistanud? Maili teel küsinud? Ega sa ise... Oh, vist on rumal küsida, et ega sul kodulehte ei ole?”

„Ma ei tee põhimõtteliselt midagi sellist. Ma kavatsen rääkida, mida on vaja teha, ja iga vestluse lõpus ma esitan mõned küsimused, kontrollimaks, kas minust on õigesti aru saadud. Neid vestlusi luban ma mistahes meetodil salvestada, kuid rõhutan, et iga selline vestlus on tervik ja ma tahan olla veendunud, et mind on õigesti mõistetud.”

„Nii et ma olen esimene...” Mees kogus end taas ja porises omaette. „Kas see tähendab, et ma peaksin ootama, kuni suured on kohale jõudnud?”

„Ei. Muide, kas sulle tuleb kasuks, kui ma lasen displeile lisaks inglise keelele ka eesti keele? Ma märkan, et sa kasutad seda; see on su emakeel.”

„Kas sulle on siis ükskõik?” Ta kordas seda küsimust ka eesti keeles.

„Üüezzz aa'nth nooo.” Venitas tulnukas aeglaselt ja viipas siis uuesti displeile. „Varem või hiljem proovin vähemalt mõne suurema Maa keele selgeks õppida – see lihtsustab suhtlemist. Kuna inglise keel on siiski praktiliselt üldine suhtluskeel Maal, olen arusaadavalt inglise keele sõnastikuga palju rohkem vaeva näinud, nii et tõenäoliselt esineb mul inglise keeles kõige vähem arusaamatusi ja vigu. Lisaks olen enam-vähem kindel kümnekonnas suuremas keeles. Kummatigi on mul tõlkemoodulis 4000 Maa keelt. Ma olen väga tänulik, kui sa juhid tähelepanu kõigile vigadele ja mittevastavustele, mida märkad.”

Jaak maigutas taas.

„Kas sa nägid ka seda ette, et üks väikese rahva tähtsusetu agentuuri tähtsusetu spetsialist siia esimesena sisse sajab? Vabandust, see on võib-olla rumal küsimus, kuid kuidas on võimalik, et CIA või mõni teine taoline pole siia okastraataedu ümber ehitanud? See kõik... Miks sa üldse just siia tulid?”

„Ma ei saanud ette näha, et see, kes esimesena tuleb, on nimelt eestlane. Siia aga tulin just sellepärast, et vältida pikka ja mõttetut jagelemist igasuguste – nimetagem neid teil levinud arhetüübi järgi – meestega mustas. Esimese tunni jooksul vormistasin end selle riigi kodanikuks, mul on legaalne staatus, raha ja vabadus toimetada Maa süsteemides nagu igal teisel inimesel ja selle riigi kodanikul. Ma tulin siia, kus minu käsutuses on see suurepärane elupaik, teatasin, miks ma siin olen, ja jäin ootama. Sina tulidki – mul on au ja rõõm – tere tulemast.”

„Täna... uhh...” Jaak hakkas juba iseenda peale vihastama. „Palun, vabanda mind – see on ikkagi nii ebataoline situatsioon. Nagu ma aru saan, on mingi seltskond siiski sulle juba esitanud igasuguseid lolle küsimusi su päritolu ja kõige muu kohta ja ilmselt oled sa arvestanud, et sa pead seda väga palju kordi tegema... Olgu, kes on Võõrad – või Munad, nagu neid teinekord kutsutakse – ja kuidas me end nende eest kaitsta saame?”

„See on üks kokkuvõtlik õppetund siis, eks ole.”

Enne jätkamist valas ta endale vett juurde ja võttis paar suurt lonksu.

„Esiteks – need, keda te kutsute kõige lühemalt Võõrasteks, *Aliens*, on elusolendid. Elu tunnuseid on mitmeid, kuid üks põhilisemaid on võime paljuneda. Paljunemisvõime omakorda nõuab organismi struktuuri määratleva info edasikandumist vanemalt järglasele. Vedela vee temperatuuridel sobib selleks DNA. Kõrgematel temperatuuridel, vedelas olekus ränikivis näiteks, sobivad selleks ränil ja raual põhinevad metallokeramiilised ühendid. Nende analoog DNA-le on

järgmise struktuuriga –” Tahvel täitus valemite ja joonistest.

Jaak uuris neid tükk aega põlevi silmi, siis vaatas ringi.

„Pliiatsit ja paberit... Oh... või saad sa need mulle paberkujul anda? Oot, saad sa selle kõik mulle mailile saata?”

„Saan. Aga enne küsin – kas nad on arusaadavalt defineerituna elusolendid?”

„Jah,” vastas mees pisut imestunult.

„Kas siin ei teki terminoloogilist vastuolu DNA ja nende ühendite täiesti erineval keemial?”

Mees kehtitas õlgu. „Ma ei ole piisavalt keemik, et aru saada, mis ühendid need täpselt on. Ma saan vaid põhimõtteliselt aru, kuidas see kõik koos seisab. Muidugi ei ole see DNA. Muidugi polegi meil selle jaoks nime...”

„Vastus on õige. Võime edasi minna,” noogutas Adadcio. „Sinu mailiaadress?”

See oli sel päeval, kui kõik taevasse vahtisid.

„President tahab sind isiklikult tänada antud panuse eest,” teatas Andres, kui kaheksas säravast ebamaisest substantsist moodustis oli täpselt ennustatud kohta kukkunud.

Jaak ainult mühatas.

„Ühtlasi tasub silmas pidada, et mitte üheski ettekandes ei ole sinu nime. Nagu muidugi ka minu oma. Vastuluure baasil luuakse Kontaktikomisjon. Sind on sinna kutsutud.”

Jaak mühatas uuesti. „Ma ei hakka nägu tegemagi, ma olen väga huvitatud.”

„Tore. Ma olen siis antud hetkest su otsene ülemus.”

„Miks sina? Täpsemalt, miks see sinu laua peale maandus?”

„Mina andsin mingeid tulemusi.”

„Ehk siis aitasin sind sisse?”

„Nojah.”

Jaak mühatas veelkord.

„Kas mulle ei oleks seal mingit rakendust?” küsis neid kuulanud Tom.

„Ikka mõtleme midagi välja.”

„Äh, rotid said sahvrisse,” turtsus Jaak. „Lase väikesed inimesed ligi...”

Teised ei mõelnudki solvuda.

„Praegu on jagamise aeg,” noogutas Andres takka.

Umbes kuus tundi pärast ülakorrusele minekut Jaak lausa tuikus oma tuppa sisse.

„Ohh... ma nii muretsesin!” tormas Tiina talle vastu. „Kus sa olid? Üleval kogu selle aja? Mis juhtus? On ta tulnukas? Tom helistab kogu aja, sa saatvat talle nii kummalisi maile.”

Mees otsis mobla ja valis paari vajutusega mälust numbri.

„Tere jah,” rääkis ta aparati, ise samal ajal põit tühjendades. „Jah, see kõik on tõsi. Jah, ta on tulnukas ja tahab meid aidata... Ma olin esimene, saad aru, esimene! Ma pean sulle elulõpuni tänulik olema. Ma lihtsalt kõndisin tema juurde sisse ja siis ta rääkiski mulle seda kõike... Kinnitan sulle, et see kõik on sulatõsi! Tee sellega, mida tahad. Kasuta seda nii hästi, kui oskad! Tead, ma olen täiesti läbi. Ma kaotasin vahepeal ajataju. Olen täiesti kapsas. Head ööd!”

Ta ajas riided maha ja koperdas duši alla. Mobla hakkas uuesti helisema.

„Tiina, vasta palun!”

„See on keegi Andres Embros... kui ma nime õigesti kuulsin.”

„See on mu ülemus.” Tilkuv mees ohkas ja võttis toru, olles käe ja kõrva hädapärased kuivatanud.

„Jah, mis on?... Kuule, kell on siin kaks öösel ja ma olen kuus tundi tulnukat intervjuerinud... Jah, see kõik on tõsi ja õige... Mis kuradi garantiisid? Mine sa perse, mees! Kas sa üldse saad aru, mille otsa ma kogemata sattusin? Sa võid kogu ülejäänud elu vaikselt pihku taguda, aga nüüd ma kasutan seda, nagu oskan, ja kui sina ei oska, helistan hommikul ministrile. Tegutse ja ära mölise! Ja nüüd tahan ma magada!”

Ta katkestas kõne ja lülitas aparati välja.

Ta magas viis sekundit peale voodisseviskumist.

See oli mõned kuud peale toda päeva, mil „maailma ajalugu igaveseks muutus”.

Jaak, Tom ja Andres istusid raske tammepuust laua ääres presidendilossis ja teisel pool lauda jooksis ülemuste riburada edasi kuni presidendi ja peaministrini välja.

Jaak oli seni enamjaolt kuulanud, aga siis ühel hetkel kaotas ta kannatuse ja hüppas püsti.

„Vabandage, las ma nüüd paar minutit räägin nii, et keegi vahele ei sega – on seda liiga palju palutud?” Ta tegi Andrese poole rahustava viipe ja mõõtis seltskonda teisel pool lauda. Meeleolu oli tõre, inimesed vahtisid endi ette.

President noogutas.

Jaak lükkas tooli tagasi. „Palun, vabandage mind ka selles osas – mul pea ei tööta, kui jalad ei liigu.” Ta ohkas, astus paari sammuga laua vaba otsa juurde ja jäi sinna seisma.

„Esiteks, see kõik, mis ametlikes allikates on, on spekulatsioonid, jama ja desinformatsioon.

Tegelikult ei tea me rohkem kui enne tolle võltskomeedi ilmumist. Me ei tea kindlalt isegi seda, kas tegu on mõistusega. Need võivad olla lihtsalt mingid üleloomulikud loomad, kes siia kas elama või korraks kudema tulid. See, et nende mõju kopeerib mõistusega olendeid ja et poollagunenud laiba liikumapanek on üsna keerukad nähtused, ei tähenda veel, et Võõrad oma tegevusest rohkem aru saaksid kui pootsmani papagoi sõimust, mida ta kuuldavale toob. Ma jätaksin selle teema rahule.

Me koostame ettekande ja paneme sinna niipalju infot, kui seda teada on, koos meiepoolse tõeväärtusehinnangutega. Fakt on, et mitte mingit kontakti nendega saadud ei ole.

Teiseks, kõik teooriad, mis käsitlevad seda negentrootpilist mõju, ehk siis *kilgendavad pilve* või ükskõik kuidas seda nimetada, on *ad hoc*, ehk inimeste keeles üritavad need vaid kaudselt selgitada fenomeni üht või teist tahku, ja nende kasulikkus on ümmargune null. Kordan, teoreetilised teadmised mõjuri kohta on null. Null. Null.”

Need viimased sõnad panid nii mõnedki terasemad teda korraks uurima, andes aimu, et mees on üsna tige.

„Me oleme nüüd koperdanud peaaegu kolm kuud ümber nende vulkaanide ja me oleme saanud niipalju alandust, ignorantsust, tõrjumist, et...”

Meid ei ole mitte kusagil tunnustatud, meid ei ole millelegi ligi lastud, me ei ole saanud rohkem andmeid kui ajakirjanikud. Ma tõsiselt arvan, et see tegevus tuleks lõpetada...”

„Kas te mitte ei sattunud Itaalias otse mõjutsooni?” küsis kaitseminister.

„Sattusime.” Jaak vahetas Tomi ja Andresega pilgu. „Kogemata muidugi. Ja pärast tehti meid kõigist materjalidest lagedaks. Saage aru, kõigile õigustele vilistatakse...”

„Ent ometi on see tõeliselt huvitav materjal... – hm, mille meie siis salastame, eks ole – just sealt pärit?”

„Jah. Te ei taha teada, kus ma seda mäluaarti hoidsin.”

Kostsid mõned naeruturtsatused, masendunud meeleolu laua ümber leevenes veidi ja Jaaku kuulati suurema huvi ning väiksema kannatamatusega, kui ta jätkas:

„Saage, palun, aru, meil ei oleks midagi selle vastu, et seda tegevust jätkata. See on pööraselt huvitav. Ohtlik muidugi ka, kuigi see inimeste tõrvikuna põlemasüütimine, nagu neilt fotodelt ja videost näha, ei ole üldiselt igapäevane isegi negentrootpiavälja kontekstis. Ent see ei vii kuhugi. Ma arvan, et me peaksime keskenduma teistele aspektidele ja üritama ikkagi informatsiooniga kaubelda, kasutades ära oma positsiooni Venemaa serval. Kõike arvesse võttes peame õnne tänama, et kõik Tsoonid meist nii kaugel on.

Muidugi peame neid uurima ja Võõrmõju uurimise komisjoni tuleb jätkuvalt kahel tasandil üleval pidada. Ma mõtlen esmajoones Vastuluurega seonduvat. Võõrastega seonduv üks aspekt, mis tõenäoliselt juba täna väga teravat tähelepanu nõuab – nimelt võõrmõjust puudutatud materjalide käsitus. Ehk siis illegaalne uurimistegevus, salakaubandus ja kogu sellega seonduv kuritegevus. Juba on ju olemas pretsedendid, kuidas nii plahvatavate kui mürgiste substantside abil on mõrvu sooritatud. Ühesõnaga, sellel, millised omadused võivad olla *tsooniträänid*, on hädavajalik silma peal hoida. Ja loomulikult tuleb teiste riikide kogemustest õppida, kuidas võõrmõju tagajärgedega toime tulla.

Ehk siis on maailma tekkinud uus oht. Maailm ei ole tõesti enam ialgi sama, millega harjunud oleme. Elu, vaenulik või lihtsalt hoolimatu elu maailmaruumis on käegakatsutav fakt. Ent mitte üks ootus ei ole tõele vastanud. Meil on seletamatu ja ohtlik võõrmõju. Kõik. Aktsepteerigem seda fakti ja elagem sellega edasi. Avalik uurimine peab minema oma rada, kindlasti tekivad ülikoolide juurde vastavad instituudid või grupid. Kindlasti tuleb midagi teatada ajakirjandusele, peame instrueerima pressiesindajaid. Kuid kindlasti peab riik oma liitlaste *kiuste* koguma infot, milline mõju võib nähtusel meile olla. Ehk ka meie peame oma tegevust jätkama.”

Muidugi ei läinud see nii lihtsalt. Ent nad jäid.

Jaak magas kaua. Kui ta lõpuks ärkas, oli päike juba keskpäevast üle ja avatud rõduukselt hooti tupp pahvatav õhk meenutas avatud praeahju. Konditsioneer nimelt lülitus välja, kui rõduuks avati, ja jääb vaid aegade lõpuni mõistatada, kas tüdruk ei jaganud seda ära või sättis end meelega nii, et kliima järsk halvenemine mehele lõpuks päeva avaks.

Igatahes vähkres Jaak natuke aega paljalt lombis – alul unes ja siis sarnanes lina juba ka lombiga – ja ajas end lõpuks tuikudes vannituppa.

„Hea, et sa lõpuks ärkasid,” kommenteeris Tiina, kui ta enam-vähem kontaktivõimelisena jaheda duši alt välja tuli. „Kõht on kole tühi ja hommikusöögi oleme ilmselt maha maganud.”

„Ohh...” lõi mehel valgeks. „Sa pole üldse midagi söönud?”

„Noh, šokolaadi oli natuke...”

Mees vangutas piinlikkustundes pead. „Läheme üles. Leppisin selle Adadcioga kokku, et magan end välja ja lähen kohe üles. Jätkame vestlust. Ta palus mind lahkesti endaga koos sööma. Sind ka.”

„Mind ka – kuidas?”

„No ma ütlesin, et ma ei ole ükski. Selgitasin, et olin juhuslikult siin lähedal puhkusel. Muidugi ta ütles, et võta kaaslane kaasa.”

Tiina vaikis natuke aega. „Kuidas ta välja nägi?”

„Suurt kasvu natuke veidra näoga mees. Kõige kummastavamalt mõjub tegelikult see, et ta ei räägi.”

„Kuidas ei räägi?”

Jaak seletas.

„Ma ei julge tulla.”

Kiiresti riietuma hakanud mees peatus poolelt liigutuselt, mõistes, et teisel on tõsi taga. Kummatigi suutis ta tüdruku siiski veerand tunniga ära rääkida ja nälg ei olnud siin ilmselt viimane argument. Järgmine veerand tundi läks selle peale, et Tiina ei suutnud otsustada, mida ta selga peaks panema. Üleval polnud enam kaugeltki rahulik. Öö jooksul oli ilmselt uudis levinud ja avaras esikus liftiuste ja toaukse vahel tungles igasugust rahvast. Jaak jäi hetkeks nõutuks, seda enam, et vähemalt kaks-kolm tegelast lasi nende suunas välklambil sähvida. Teha polnud midagi, sest sekundiga oli selge, et vaikus ja rahu ei saabu niipea. Kohe seejärel tabas ta ka suure hõõguva kirja ukse kohal:

„Võõrmõju spetsialistidel palun koputada.

Järgmine pressikonverents toimub kell 18:00 kohaliku aja järgi.

Ma ei osta.

Mitte midagi ei osta.

Ma ei ole huvitatud.”

Jaak vedas Tiina kättpidi ukseni ja koputas. Ta avastas, et peab seda juba tegema portjee valvsa pilgu all.

Igatahes paiskus uks lahti, vahetati tervitusi, vaikne võõras tegi Tiinale komplimendi ja juhatas nad seejärel ühte natuke eraldatumasse ruumisoppi. Teel jõudis Jaak fikseerida, et suures hallis istub oma tosin inimest ja et mõnda neist ta tunneb. Mõned pilgud saatsid teda, kuid arvatavasti ära teda ei tuntud. Adadcio palus neil hetke oodata ja kadus kuhugi. Jaak vandus omaette.

„Mis viga?”

„Noh...” Ta kõhkles. „Vaata, ma olen sulle rääkinud, et ma ei taha asjata inimestel seljas trampida. Ei ole mu laste emadel vaja teada, kes sa sihuke oled. Ma olen komanderingus, ajan tulnukate

jälgi. Ametlikult. Ilmselt juba praegu uuritakse, kes mina sihuke olen ja kuidas siia sattusin, ja seda teeb nii ajakirjandus kui tosina riigi luure. Hea, et sisuliselt mind siiski sinuga šantažeerida ei saa. Aga jama sellest tuleb. Nüüd tuleb kindlasti hakata kardinaid ees hoidma. Ja katsun Andresega rääkida, et ehk õnnestub sind sekretäriks kuulutada.”

„Poleks pidanud mind siia vedama, oleksime all söömas käinud...”

„Äh, see ei oleks aidanud. Ma teadvustan alles nüüd, kui suur see mäng on. Pealegi oli sul kõht tühi,” lisas ta vabandava muigega.

Adadcio tuli tagasi ja praktiliselt temaga samal ajal ilmusid kaks kelnerit, kes uskumatu kiiruse ja elegantsiga laua toite täis ladusid ja seejärel õhku haihtusid.

„Ohh... ega sa meid ei oodanud?” vangutas Jaak pead. „Oleksin ma teadnud... Me ei leppinud ju mingit aega kokku.”

„Kõik on korras,” ilmusid tahvlile sõnad. „Jah, ma palusin neil valmis olla sinu tuleku puhuks, kuid ma ei olnud kaugeltki näljane, nii et mulle sobis teid oodata.”

Nad istusid.

„Pealegi,” viipas peremees taas tahvli poole, „vajan ma hädasti kedagi, kes mulle teinekord ütleks, kui ma midagi valesti teen. Teiega siin süües saan ma palju vabamalt jälgida ja vaadata ja küsida kui mingis suuremas seltskonnas. Vaadake, ma ju ikkagi imiteerin inimeste sotsiaalseid tavasid ja igapäevakäitumist. Ma olen ääretult tänulik, kui te igale mu eksimusele tähelepanu juhite.”

„See võib probleemiks olla küll,” poetas Jaak, kui oli hetke mõelnud. „Teadmised on, aga tuhandeid nüansse, mida kuhugi kirja ei panda, ei ole. Kuid ma pean hoiatama, et me oleme ääremaade metslased. On nii palju, mida pigem sina suudaksid meile õpetada, mitte vastupidi. Aga loomulikult teeme, mis suudame. Muide, salvrätikut ei pea tingimata sülle panema. Alati võib, aga kui vajadust ei ole, võib laual vedeleda.”

„Täna. Ma vabandan, kui küsimus veider tundub – kohvi sisaldab teatavasti kofeiini, mis on erguti. Kuipalju see realselt teie enesetunnet muudab? Ma olen lugenud, et sellest võib isegi sõltuvus tekkida, ometi pruugib enamik inimesi seda suhteliselt vabalt ja isegi olukordades, kus ergutust vaja ei oleks, samas ei jää kirjanduse ja filmide puhul muljet, et käitumine oluliselt muutuks?”

Jaak muigas ja otsis hetke sõnu. „Kofeiin mõjub erinevatele inimestele erinevalt. Hm, kas mõiste 'mitridatism' ütleb sulle midagi?”

„Resistentsus mürkidele, mis on tekkinud seeläbi, et neid on alul väikestes, siis järjest suuremates annustes võetud.”

„Noh kofeiiniga on enamikul inimestest sama lugu, see ei mõju kaugeltki nii, nagu esimesel korral. Kuna jook pole märgatavalt kahjulik, on see muutunud suuresti kombeks... Näiteks minule kofeiin praktiliselt ei mõju. Tiina, kuidas sinuga on?”

„Hommikul ikka üles äratav... ja kui õhtul joon, ei jää magama...”

„Täna,” ilmus tahvlile ja mõnda aega söödi vaikides.

Jaak tajus selgelt, et võõras jälgib neid tähelepanelikult. Siis viipas ta uuesti tahvlile: „Vabandage taas, ma ei mõista tihtipeale inimeste omavahelisi suhteid ja arvan, et parem on küsida, kui oletusi teha ja eksida. Tiina, kas sa oled ka võõrmõju spetsialist?”

„Eee...” Tiina vaatas abiotsivalt Jaagu poole.

„Ei ole,” vastas see. „Tiina on minu kaaslane, nagu ma eile üritasin selgitada. Hm, kas sulle on arusaadav ja vastuvõetav kontseptsioon, et teatud informatsioon on ainult sulle kasutamiseks? Ehk siis palvena, et kui ma sulle midagi selgitan, siis sa jääd selle võimalust mööda oma teada, ehk ei anna seda edasi?”

„See kontseptsioon on arusaadav. Sa pead muidugi mõistma, et esiteks ei saa ma teha kompromisse oma missiooni osas ja teiseks võin ma teadmatusest kogemata eksida.”

„Selge. See informatsioon ei ole ilmselt sedaliiki, mis su missiooni vähimalgi määral mõjutaks.

Küll aga minu oma. Vaata, esiteks olin ma ametlikult uurimas võõrmõju. Selleks on mulle eraldatud teatud vahendid. Mu töökaaslased ja selle tegevuse juhid mu kodumaal teavad, et ma kasutan teatud osa sellest puhkuseks. Meile on omane teatud silmakirjalikkus – ühelt poolt nad mõistavad, et esiteks ei saa nad mind alati kontrollida ja teiseks on mu töö selline, et ma vajan puhkust kah, teiselt

poolt aga ei ole seda kusagil kirjas ja kui see välja tuleb, ehk siis avalikkusele teatavaks saab, ootavad nii mind kui neid pahandused. Demokraatiaga kaasneb teatavasti väikeste inimeste väiklus ja kadedus. Mõistmatus. Ehk me küll teeme seda, milleks meid on palgatud, kuid omal viisil – et ellu jääda ja inimväärselt elada. Kuna seda on raske seletada, siis me teinekord teeme seda, mida on kohane nimetada pettuseks.

Kogu probleemi teine külg on, et ühiskond üritab reglementeerida ka üksikisiku suhteid, kirjutades talle ette, mis on kohane ja mis mitte. Mul on oma kodumaal pere ja lapsed ning paljud suhtuvad ülimalt halvustavalt sellesse, et mul on selle kõrval teine kaaslane, kellega ma ilmselt koos magan... Viimane väljend tähendab, ma loodan, et sa said aru, intiimset valdkonda, ehk veel selgemalt öeldes, me kepime teineteist. Ehk siis olen ma siin oma organisatsiooni kontrollijate, pere ja avalikkuse teadmata, kasutades mittesihhipäraselt mulle töötegemiseks eraldatud vahendeid. Nüüd olen ma paratamatult avalikkuse tähelepanu all. Olgu, ma olen siin oma tööd tegemas, sellega on kõik korras; kus ma vahepeal olin ja kuidas nii õigel ajal siia sattusin, pole oluline, seda ei küsita. Ma üritan leida mingit staatust ka mu kaaslasele, ehk siis viisakat põhjendust, miks ta siin on. Aga ma oleksin väga tänulik sulle, kui sa võimalikult vähe kommenteeriksid seda, mida ma sulle viimastel minutitel teatavaks tegin.”

„Ma mõistan seda täielikult,” noogutas Adadcio. „Universumis on tuhandeid viise, kuidas asju ajada, ja mina ei ole siin kohtumõistja. See, mida sa räägid, on pigem norm kui erand muide.” Nad sõid taas mõnda aega.

„Tiina,” pöördus Jaak ta poole, „mind ootab nüüd väga tõine päev ja ma arvan, et sul oleks siin väga igav. Ma loodan, et sa saad linna minna. Ma arvan, et täna veel võib. Noh, siin on vist varsti piiramiseseisukord ja meie satume ka huviorbiiti. Tõenäoliselt saad sa täna veel tundmatuna ringi liikuda, tulevikus... Ma ei tea.” Ta vaatas tulnuka poole. „Oskad sa prognoosida, mis siin lähapäevil juhtuma hakkab?”

„Tõenäoliselt juba täna jälitavad sind mõnede suuremate riikide luuretöötajad, ent neist ei maksa välja teha ja ajakirjanikud ei ole tõenäoliselt veel tõesti ärganud. Ma isegi saan soovitada täna ringi käia. Nagu ma aru saan, on seda siin kesklinna hoidudes suhteliselt ohutu teha.” Ta jõi oma kohvi lõpuni. „See on tegelikult täiesti joodav jook. Ma võin sellega mööndusteta harjuda. Muide, mul on heameel tõdeda, et sa oled hakanud hoomama olukorra tõsidust. Ütleksin – võõrikust. On väga hea, et te elate siin hotellis. Olge valmis selleks, et teil on parem siit mõnda aega mitte väljuda. Teie loal muudan ma teie uksekaarte nii, et te saate ka siia takistusteta sisse.”

„Mis ajast on juttu?”

„Ma eeldan, et sul ja sinu organisatsioonil on võõrilmajuga toimetulemise suhtes tõsine huvi? Sel juhul ole valmis kuudeks, võib-olla aastateks. Me õpime, me käime vulkaanidel, ma aitan alustada praktilist vahendite tootmist.”

Jaak sättis end kohmetult. „Sellega võib tekkida see raskus, et paar ööd siin hotellis pole probleem, kuid kuude kaupa ei jaksa mu organisatsioon seda maksta. Ka mu enda vahenditest ei jätku. Ma võin muidugi rääkida ja ma ise pean seda nii tähtsaks, et olen valmis ka isiklikke vahendeid käiku laskma, kuid pikem aeg...”

„Ma tean seda. Täna alates maksan mina teie siinviibimise kulud.”

Jaak maigutas, oskamata midagi öelda, ja Adadcio jätkas: „Saa, palun, ka minust õigesti aru – ma pole kindel, et sa oled õige inimene; ma pole kindel, et sa mu programmi lõpuni sellega kaasas oled; ma pole kindel, et maalased ei reageeri kuidagi nii, et ma tegutseda ei saa; ma pole kindel, et ma saan teie ohutust tagada. Ja nii edasi. Ent ma olen tulnud siia, teades ja valmistudes, et minu tulekuga tekib paratamatult surve ja oht inimestele, kellega alustan koostööd, mis oli mu tuleku eesmärk. Seega olen ma algusest peale olnud valmis aitama vähemalt majanduslikus plaanis. Nüüd pean ma teid paluma järgnev info enda teada hoida – kui teie vastu kasutatakse füüsilist vägivalda, olen ma valmis teie kaitseks samuti relvajõudu rakendama, ja te võite arvata, et kui ma suudan tähtede vahel reisida, on mu käsutuses üsna võimsad vahendid. Jah, ilma äärmise vajaduseta ma seda ei tee, kuid ma olen väga palju stsenaariume läbi mõelnud. Kas te saate aru, millest ma räägin – kas te olete endale teadvustanud, kui ohtlik see on? Ma olen valmis ka selleks, et te siit väga

kiiresti kaote.”

Jaak noogutas. „Ma saan sinust aru. Ma olen mõelnud Tiina koju saata, kuid mina olen siin niikaua, kui mul vähegi võimalik ja sel vähegi mõtet on.”

„Ei lähe ma kuhugi!” teatas Tiina. „Minuga pole kunagi midagi nii huvitavat juhtunud!”

Adadcio muigas neid jälgides.

***

„Pierre, rahune. Mis nad seal jälle jauravad?” Jaak kallask šampanjat teisele poole lauda maandunud mehele. „Joo parem. See kaaviar on tõesti suurepärase.”

Mees vangutas pead ja vaatas siis kuidagi äraseletatud näoga ühele ja teisele poole Jaaku.

„Ameeriklased ei olnud rahul... ma isegi ei saanud aru, millega nad jälle rahul ei olnud. Sandra küsib, kas me võime tõesti need kasukad endale jätta.” Ta katsus õlgadele heidetud karusnahka.

„See on Adadcio stiil. Kui vulkaani vaatama tulla, siis kindlasti paari kelneri ja kogu piknikuvarustusega. Loomulikult võttis ta kaasa poetäie kasukaid ja loomulikult ei küsi ta neid tagasi. Saad aru, kõik mida ta teeb, on žest. Sul on kindlasti hea meel, et Sandra just siia gruppi sattus?”

„Jah, see on imeline! Ta ei kuulunud ju tegelikult Kanada Erivulkanoloogia instituuti, tundis ainult ülikoolis selle vastu huvi. Tuli omal initsiatiivil kohale. Julge tüdruk!”

„Kas keegi tahab seda taastunud autot proovida? Te juba käisite? Mõni daamidest? Tiina, sa pole sõitnud, kui ma õigesti tähele panin. Ma olen valmis aitama, kui see sisaldab seda, et tohin kaasa sõita?” Kena umbes kolmekümnene ameeriklane noogutas korra lõbusalt Jaanile, peakallutusega luba küsides, ja sirutas siis Tiinale käe.

„Mine-mine,” noogutas Jaak naerdes, kui tüdruk korraks kõhklevalt tema poole vaatas. Nad lahkusid.

„Roger teeb vist kolmandat ringi...” vaatas Pierre neile järele. „Vabandust, sa ei tahtnud?” küsis ta siis Jaagu teisel käel istunud naisterahvalt. Too oli nii nappides lühikestes pükstes ja kõhule sõlme seotud särgis, et tundus kasuka all alasti olevat.

„Ma ei julgenud minna,” muigas too, naaldudes hetkeks Jaagu õlale. „See džentelmen siin lubas mind aidata, kui julguse kokku võtan. Seni ma joodan teda. Aga kaaviar on tõesti suurepärase! Ma sain alles äsja teada, et seda süüakse niimoodi sibula ja hapukoorega. Aga vodka siia juurde mul küll alla ei läinud... Ära naera, need kaks klaasi olid prooviks! Õnneks pole siin ühtki liikluspolitseinikku!”

Meeste pilgud kohtusid hetkeks, Pierre vangutas imekerget pead, kuid teine ainult muigas.

„Suzie on Michiganist. Paistab, et ta teeb kõik mis võimalik, et kähku esimesele lainele järele jõuda. Muide,” pöördus ta tüdruku poole, „kas sinu omad suutsid ränispektri 608 mikromeetri või mis iganes spektrijoon see oli, resonantsi stabiliseerida? Midagi nad seal vaatavad?” Ta viipas käega kaugemal samaaegselt piknikulauda nautiva ja vaba käega aparate kruttiva kolmiku poole pisut eemal Adadcio sõiduriista varjus.

„Mingi kujutise nad said tõesti kätte, aga mitte eriti hea. See pole otseselt minu ala, nii et nad arvasid, et parem kui ma jalus ei ole... Läheme küsime?”

„Mitte praegu. Minu enda lasermõõdik töötas nii haledalt, et see mu jooma panigi. Samas kui Adadcio kinnitab, et tegelikult peaks sealt kaljude vahelt neid juba tulema hakkama...”

„Nad tulevad!” hüüdis keegi.

„Uhh, aita mind... Šampanja...” Tõusta üritanud Suzie kukkus pingile tagasi.

Jaak vinnas tüdruku püsti ja hetkeks nõjatus see tema vastu, puudutades rindadega ta käsivart ja libistades juuksed üle õla. Tüdruk oli üsna pikk, kuid tüüpilise modelli kehaehitusega, sale ja habras. Ta oli ka lummaliselt ilus.

„Tuleb vähem juua,” porises mees, pilk tegelikult juba nende piknikuplatsi serva taguses orus, kuhu voolas rābaldunud veidralt liikuvaid loomi, kes hordidena tõusid ajuliivast. Sajandeid, võib-olla tuhandeid aastaid oli mingi muistne jõgi kandnud korjuseid kokku ammu kuivanud võrendikku,

kust tulnukate maagiline jõud need nüüd üles äratas...

„Me lahkume, kohe algab purse!” vilkus ja kõlksus kõikjal nende ümber õhus kiri. Seltskond voolas lennukisse, tirides naerdes kaasa ka kelnerid, kes hüljatud varustuse pärast halasid ja käsi murdsid. Jaak trügis Tiina juurde, olles üle õla heitnud vabanduse Suziele, ja vedas Tiina minema Rogeri kõrvalt, heites ka viimasele vabanduse juba lahkudes. Nad maandusid vabadesse toolidesse teise paari vastas.

„Nii, Pierre, leidsid Sandra üles?” küsis Jaak naerdes. „Kuidas auto oli?”

„Rõve!” pahvatas naine. „Sõitis see ju ainult aku pealt, starterist, käigud käisid kuidagi äraspidiselt, nahk oli elus ja kummid olid ju seest täis. Õudne!”

„Just selleks Adadcio meil proovida lasigi – tehnikaga on see selgem – sel pole midagi tegemist ei terve mõistuse ega üldse millegagi, mis meid puudutab.”

„Saite oma kaaslastest lahti?” küsis Pierre. „Spektri mikromeetrid...”

„Noh...” Tiina ja Jaak vaatasid teineteisele otsa ja puhkesid naerma.

„Ütleme, et võimalusi on õhus,” teadustas Tiina pisut koomilise viipega, mis millegipärast Sandra korraks tõsiseks muutis.

„Kuule, Adadcio, kuidas see kliima sulle üldse istub? Ma mõtlen, kas sa tõesti naudid siin olemist? Ma mõtlen, ma muidugi ei tea, kuid ma kujutan ette, et teised planeedid peaksid ikka kuradi erinevad olema?”

Jaak pühkis higi ja imes tohutust, enamjaolt jääd täis klaasist kokteili.

„Temperatuur sobib mulle. Mu kehatemperatuur on ainult pisut inimese omast kõrgem: 37,5°C. Nagu olen maininud, olen samuti DNA-põhine olend, isegi sarnase füsioloogia ja anatoomiaga, ja see määrab meeldiva temperatuurivahemiku paarikümne kraadi piires ära. Taeva värv sõltub atmosfäärikeemiast ja oluliste lisanditeta lämmastiku-hapnikuatmosfäär Goldilocki tsoonis on alati üsna sarnane sinine. Taimestiku värvus varieerub, kuid meri ja kaljud on sarnased. Üldiselt mulle meeldib siin.”

„Olgu, kuid see kõik on ju väga üldisel tasemel. Kõik muu peaks võõras olema? Muide, sa ei higista?”

Nad istusid kolmekesi Adadcio sviidi rõdul ja imetlesid esimesi tähti kiiresti tumenevas taevas. Jaak ja Tiina jõid mingit lahjat alkoholisegu, mille nimes loomulikult sisaldus nimi ‚Royal’ ja mille hinda nad eelistasid mitte teada, Adadcio jõi jäätükkidega vett, kuid Jaak oli tähele pannud, et ta oli sinna ühe laimi sisse pigistanud.

„Praegu ei ole nii palav. Natuke ikka.”

„Ei, ma mõtlesin näiteks päeval, kui me kogunesime rõdu äärelle, päike paistis lagipähe ja temperatuur oli ilmselt üle 40-ne. Kõigil oli lomp all, sina aga ainult muutusid kuidagi hõbedaseks.”

„Ma kannan skafandrit. Praktiliselt kõik teatud tasemele jõudnud tsivilisatsioonid installeerivad alates mingist vanusest peaaegu kõigile midagi sarnast. Hm, kaudne analoogia oleks lausa teie passiga – see on enamikul ja kui sa elad ühe koha peal, siis sa ei vaja seda... See on peenike poolorgaaniline, pool meson-aktiivne metallvõrk, mis õmmeldakse naha alumisse kihti ja mis genereerib tõkkevälja. See hoiab automaatselt sobivat temperatuuri. Sellest on abi lisaks vaakumile ja vee all käimisele ka näiteks kukkumiste puhul. Üldiselt peetakse heaks tooniks seda mitte ilma põhjusega aktiveerida, sest see segab paljude teiste tajurite tööd, kuid siin... Nii võõras koht... Ma peaaegu ei mäletagi, kuidas mu koduplaneet välja nägi. Ma pole seal sajandeid käinud ja filmid... See pole see.”

„Ma mõjun sulle halvasti,” märkis Jaak. „Mul on see viga, et ma ei lõpeta lauseid, ja ma tean, et see ärritab mõningaid inimesi. Mind ennast ehk ka ärritaks. Nüüd on sul ka.

Misasi on meson-aktiivne metall?”

„Täna, jah, ma kopeerisin su kõneviisi. Ma enam ei tee.

Mul on hea meel, et sa küsisid. Kui teil oleks selline asi olemas, siis arvatavasti nimetataks seda nii. Mis on mesonid, sa tead. Teatud tingimustel, mida ma ei suuda praegu mõistliku ajaga adekvaatselt selgitada, on võimalik tuumajõudude efektiivset ala suurendada kuni sentimeetrini, ja selliseid

unikaalseid omadusi on võimalik suhteliselt stabiilselt teatud raskemetallidest loodud kristallvõres säilitada. Need on tegelikult muidugi molekulmasinad – kiirendid, reaktorid, väljageneraatorid – kõik ühes molekulis, mis siis genereerib ettenähtud kaugusel, ehk siis väljaspool mind sellist tõkkevälja. Kõik see kokku teebki mu skafandri.”

„See kannatab siis vaakumit. Rõhku – kui palju? Kaua sa selles elada saad? Lööke? Kiirgust?”

„Kannatab vaakumit. Kannatab pidevat rõhku umbes saja atmosfäärini ja lühiajalist mõne tuhandeni. Sa ei küsinud, aga kannatab temperatuuri kuni umbes 600 kraadini ja lühiajaliselt 3000-ni. Elada ei saa ma selles ilma abivahenditeta kaua – vast paar tundi. Kui mul on sobiva sisuga seljakott, siis praktiliselt lõpmatuseni. Löögitaluvus on otseselt seotud rõhutamise ja ei ole eriti suur, ehk siis paarkümmend miljonit tonni ruutmeetrile; arvestama peab, et selline löök tapab mu skafandri sees niikuinii. Kiirgustaluvus on analoogselt seotud temperatuuritaluvusega.”

Umbes minuti valitses vaikus.

„Räägi meile parem oma elust,” palus siis Jaak. „Ma lugesin neid intervjuusid, mis sinuga tehtud on. Hm, neist küll ei paista, et maalased just eriti eredad kujud oleksid, pean ütlema. Kui ma tohin küsida – mis sind liikuma paneb? Mida sa elult ootad? Mis on sinu kõige suurem unistus?”

Esimest korda kulus sõnade tahvlile tekkimiseks mõni sekund. „See on väga isiklik küsimus. Ma vastaksin sellele, kuid seda ei saa teha, defineerimata enne mõned mõisted, mille defineerimiseks omakorda tuleb defineerida mõned kontseptsioonid, mida Maal ei tunta, ja nii kuluks mul vastamiseks mõni nädal.

Ühiskonnad ei tööta, kui nad küllastuvad vanuritega. Siis hakkab kõik stagneeruma ja hävib lõpuks. See kontseptsioon tekitab vist neil ajakirjanikel kõige rohkem segadust. Ma olen sellest ajast, kui suutsin sellistest asjadest aru saada, teadnud, et kui ma saan teie aastates umbes 85-seks, tuleb mul vastu võtta otsus, kas ma pikendan oma elu kunstlikult või mitte. Kui ma seda teen, pean umbes 106-aastasena planeedilt lahkuma. Me kasutame muide 16-ndsüsteemi ja meie aasta on teie omast umbes 1,32 korda pikem, seega meie ühikutes on need numbrid 64 ja 80, ehk siis kuueteistkümnendsüsteemis 40 ja 50. Arvestades, et meil pole ilma meditsiinilise sekkumiseta lootustki jõuda isegi mitte oma „poolesajani”, on 40, „veerandsada” väga oluline juubel.”

Jaak noogutas, vaatas Tiina poole ja pobises: „Ma seletan sulle pärast.”

„Planeedilt lahkumine on väga lõplik, arvestades täheleandudega kaasnevat temporaalset dilatatsiooni ning erilist poolhiberneeritud olekut, milles täheleandudes elatakse. Ütle mata jäi, et väga väike osa planeedilt lahkunutest jääb samasse tähesüsteemi vähegi pikemaks ajaks. Igatahes on see täiesti teine filosoofia, mis juhib sellist pikendatud elu, mitte üheski lähenduses enam bioloogilise liigi ellujäämisparadigmadesse mahtuvat eksistentsi.

Nii et parem räägime millestki muust.

Mida need ameeriklased sinust tahtsid? Sul tundus nendega olevat väike konflikt?”

„Nad tahtsid kehtestada korra, kes sinu juurde pääseb. Kuna nad lugesid suurriike ja reastasid neid panuse järgi võõraste uurimises – väga subjektiivselt muide, tegelikult lähtuvalt tuumapotentsiaalset, eks ole –, sai esimeseks mõistagi USA, siis tulid teised ja üks väikeriik sai midagi viimases järjekorras üldse ainult tänu sellele, et ma siin juba olin. Ma saatsin nad pikalt.”

Jaak ohkas. „Mida nad teha saavad? Kuna sinu vastus töökorraldusele oli, et kui nad omavahel kokku lepivad, pole sul selle vastu midagi, kuid sina räägid, kellega sina tahad, võivad nad järgmiseks avaldada survet mu riigi organisatsioonile. Neil ehk jätkub julgust vastata, et me tegeleme võimaluste piires ja kuna te varem pole meid võrdse partnerina käsitletud ja olete infot meie eest varjanud, ei tunne me end olevat kohustatud teile vastu tulema. Just nimelt vastu tulema, kuna otseselt käskida nad ju ei saa. Järgmiseks on siis võimalik valitsuse kaudu survet avaldada. Mis võib lõppeda mulle käsuga alluda. Kui ma seda ei tee, vallandamisega. Nii et ikkagi sõidavad nad ka sulle sisse.”

„Meie töösuhe ei muutu, kui sa avastad end ühel päeval olevat vaba agent. Seda enam, et olen veendunud, et kui mitte sinu valitsus, siis väga mitmed väga mõjukad organisatsioonid on valmis sind koheselt oma palgale võtma.”

„Suurepärase,” irvitas Jaak. „Aga mida ma teen ajakirjanike ja igasuguste luurajatega? Mulle on

juba tehtud veidraid pakkumisi.”

Tundus, et Adadcio muigab. „Võta neilt raha ja räägi neile, mida tahad. Mina küll võtaksin neilt kõigilt selle eest raha ja räägiksin, mida nad kuulda tahavad.”

„Nad tahavad, et ma siia mõned seadmed sisse tooksin.”

„Too. Ära selle pärast küll muretse. Küll ma lasen toateenindusel koos prahiga jälle välja visata kõik, mis liigne ja mida keegi omaks ei tunnista.”

Jaak kõhistas naerda ja mõni minut valitses vaikus.

„Tiina,” ütles võõras. Ta tõesti ütles seda oma madala plekise häälega ja viipas alles pärast tähelepanu saavutamist ekraanile, kus jätkas: „Ma peaksin vist mõnes osas sinu abi paluma. See araabia printsess, kes täna tuli – ta palus mu õhtusöögile. Ma vastasin esimeseks, et mul on kahjuks õhtusöök kokku lepitud. Ta avaldas kahetsust, et ma pean oma aega raiskama kõigi nende rumalate ametnikega. Siis ma ütlesin, et õhtusöögile tuleb tegelikult vaid kaks, üks mu sõber oma kaaslasega. Selle peale ta ütles: „Aga võta nad kaasa!” Mina vastasin, et kui see sobib ja nad nõus on, siis olgu peale. Järgnes veel kinnitusi, et nii see on, see tähendab, et ma küsin teilt, kuid enne tahaksin paari asja täpsustada: esiteks mul on ikka kahtlusi, et ma võisin kultuurikonteksti tundmata millestki valesti aru saada, ja teiseks, kui sina ühe mehe niimoodi õhtust sööma kutsuksid, siis millist käitumist sa eeldaksid?”

„Araabia printsess?” maigutas Tiina, silmad ümmargused.

„Al-Sheikha bint Fahd bin Abd al-Aziz Al Saud.”

„Kuidas ta välja näeb?” tahtis Jaak teada.

Õhku nende kõrvale tekkis kolmemõõtmeline kujutis.

„Hm, kuidas sa seda teed?” uuris Jaak seinu ja nii kummaline kui see ka pole, alles pärast seda printsessi.

„Ma panin siia kõigisse ruumidesse oma projektorid. Neid on sadakond ja need kopeerivad aluspinna mustrit.” Ta astus rõdupiirde juurde ja võttis sealt umbes sõrmelüli suuruse vormitu känkra, mis Jaagu peos marmoritooni asemel nahatooni omandas.

„Kui õhk oleks väga tolmune, siis näeksid nende juures kerget sädelust. Needsamad genereerivad ka kõiki neid tahvlikesti, mis minuga kaasas käivad ja kuhu mu tekst tavaliselt ilmub.”

Jaak surus aparadi endisesse kohta tagasi ja varsti oli seal vaid vaevueristatav kühm.

„Printsess,” jätkas Adadcio, „nagu ma aru saan, on väga ilus naine.”

„Pandav,” kehtas Jaak õlgu. „Oleneb maitsest, üks ole. Minu jaoks on ta natuke võõrapärane ja pisut ülekaaluline. Sa võid vastu vaielda, et selles eas naisterahva kohta... hm, vana ta üldse on?”

„28.”

„Aaa... jah, selles eas naisterahva kohta väga ilus ja ilmselt üsna keskmises kaalus, aga mulle meeldivad teistsugused.” Jaak viipas Tiina poole.

„Ta on hästi armas küll...” poetas see kõhklevalt, siis aga raputas pead. „Tal on kindlasti hulk vastikuid kombeid. Ta leiab miljoneid-miljoneid mehi, kes kuulutavad ta kauneimaks, sest tal on nii palju raha ja ta on lõpuks printsess. Ma ei tea, kaugele ta kavatses minna. Igatahes kutsus ta su selleks, et sinuga flirtida. Kas igavusest või oma riigi hüvanguks, kust mina tean. Kas ta just täna seksini tahtis jõuda... ei oska öelda. Ütleme, kui ma kedagi niimoodi kutsuks, siis ma arvestaks sellega. Tema võib-olla arvab, et ta naeratusest piisab. Et ainult lubab servast, aga tegelikult ei anna.”

Jälle oli märgatav paus, enne kui Adadcio tahvlile kiri tekkis. „Vabanda, ma saan aru, et teie kultuuris – tegelikult paljudes kultuurides – ei arutleta väga otse seksi üle. Teatud tõrge on sees. Kasutatakse palju eufemisme ja nii edasi. Ma ikkagi pean küsima. Ma olen ju võõrplaneetlane. Välimuselt inimesesarnane, kuid olemuselt kaugem kui teie loomadki – kas tõesti on mind võimalik käsitleda teie liigi soojätkamise kontekstis?”

„Kas eri planeetide inimesed siis ei seksi kunagi omavahel?”

„Muidugi seksivad, kuid see nõuab teadmisi erinevatest kommetest, erinevatest erutusmehhanismidest ja paljust muust. Ma olen siin planeedil kolmandat nädalat ja maalased ei tea minust tegelikult midagi.”

„Tead, arvatavasti ei teadvusta ta endale täielikult, kes sa oled.”

„Aga näiteks sina? Või mõni nendest naistest, kes siin tänagi olid?”

Tiina hakkas naerma. „Looda sa, et see ainult naistega piirdub! Kindlasti oled ka mõne mehe seksuaalunistuste objekt juba. Mina? Noh, tänu Jaagule ma tean, et sa tõesti oled tulnukas. Kui ma saaksin teada, kuidas see sinu pool käib, siis... kui see mulle sobib, võiks ju mõelda...”

Jaak peitis muiet ja vangutas omaette pead.

„Aga kuidas tuleks suhtuda sellesse, et ta kutsus mind koos sõpradega – on see siiras?”

„Jah, on küll. Arvatavasti... hm, ma võin ju vaid oletada, kuidas tema mõtleb. Ta on ikkagi hoopis teistsugustes oludes kasvanud ja elanud... Mina mõtleksin, et see on selline viisakas esimene tutvus, mis seab piirid. Et söömegi õhtust ja läheme igäüks oma voodisse.”

„Nii et kui ma oleksin läinud üksi, oleks see sisaldanud mingisugust kutset seksile?”

„Ei...” Tiina mõtles, nii et kurd silmade vahel. „Noh, mitte tingimata. Ka head sõbrad söövad koos õhtust. Skaala on lai ja... No ei pea ju alati... Ma arvan, et temal eriti... Et välise sündsuse säilitamine on väga tähtis. Ta ju printsess. Aga ajakirjanikud kirjutaksid teie kohtumisest nii, et niikuinii kõik mõtleksid, et uau, kas ta tõesti kepib seda tulnukat.”

„Tohin ma vahele küsida?” ei suutnud Jaak end pidada. „Kas sa Maale tulles arvestasid, et sa siin kohalikega seksid?”

Adadcio huultel mängles muie. „Ma arvestasin väga paljude asjadega. Et mu asupaik muutub palverännakute paigaks ja mulle hakatakse neitseid ohverdama. Et mulle visatakse kaela vesinikupomm. Et mulle pakutakse Maa imperaatori kohta. Et mind sirgelt ignoreeritakse.

Seksimine on sellega võrreldes ju üsna pehme variant, eks ole. Ma isegi muide juba imestan, et mõne suurriigi eriteenistus ei ole üritanud mind ära röövida.

Aitäh, Tiina, ent ma küsiksin veel – konkreetset, kuidas ma peaksin käituma? Kas ma peaksin midagi kaasa võtma? Midagi kinkima? Kas ma peaksin riietuma ülikonda või piisab sellest, mida te nimetate vabaajariietuseks?”

Tüdruk vaatas talle minuti kipraskulmul otsa ja Jaak ei suutnud mõttes kujutlemata jätta, kuidas tal kõrvadest suitsu hakkab tõusma.

„Smokingit või frakki sult ilmselt keegi ei oota... Ma arvan, et hele vabas vormis ülikond sobib küll... Kingitusi...” Ta turtsatas korraka. „Metslastele klaashelmeid ikka võtsid kaasa?” Ta kattis käega suu, kuid Adadcio ainult naeris hääletult.

„Mul on muidugi igasuguseid vääriskive kah. Kas sobivad? Ma ei tea muidugi väärtustest midagi. Ja kas kingituste väärtuskaala on kuidagi seotud tähendusega.”

„Kõik naised armastavad säravaid kive...” Tiina oli silmnähtavalt elevil ja kõhkles vaid, teadmata täpselt, kui kaugele ta võib minna.

„Kas vääriskividel on sinu jaoks mingi väärtus?” küsis Jaak kiiresti vahele.

„On, kuid nagu väärismetallidelgi, ei saa seda võrrelda väärtusega, mida teie neile annate. Pealegi sa ju mõistad, et kui mind saadeti sellisele missioonile, siis viimane, mille taha see võib jääda, on materiaalsete vahendite puudumine.”

„Hm, on need sul tehiskivid?”

„Ma saan sünteesida, kuid mul on kaasas ka erinevates toonides hiidplaneetide tuumades tekkinud teemante.”

„Väga hea...” Jaak takerdus hetkeks. „Kas on tõsi, et kõike on sul lihtsam sünteesida, kui valgusaastate taha kaasa vedada? Ja sa võtsid loodusliku tekkega teemante kaasa sellepärast, et neil oleks lugu kaasas?”

„Jah, vastus mõlemale küsimusele.”

„Siis võta mingi sihuke kivi, millele käib jutt juurde ja mis on sihuke... noh, üsna suur... tead, mul pole aimugi, kui suured on suurimad maailmas leiduvad teemandid. Sul on see info ilmselt kiiremini leitav – kui suur oleks maailma suuruselt tuhandes teemant? Et meis mitte alaväärsuskompleksi tekitada, eks ole.”

Adadcio palus ennast vabandada ja kõndis korraks oma lennumasina juurde. Tagasi tulles veeretis ta lauale hulga sillerdavaid kive, mõned neist hõbejate kettide otsas juba eheteks vormitud.

„Tohin ma vaadata?” Tiina ootas noogutuse ära ja uuris neid. Eriti jäi talle silma üks piklik ja mõne nurga all sügavat tumepunast kuma sähvav kristall. Ta ei suutnud vastu panna ja veel kord pilguga luba küsinud, pani selle endale kaela. Lõpuks, olles end peeglist pisut aega uurinud, pani ta selle ohates lauale, uuris teisi ja osutas siis ühele üsna suurele ja tagasihoidlikule kivile.

„See peaks sobima.”

Adadcio noogutas, libistas selle ühte taskusse, teised teise, välja arvatud too piklik purpurne, mille ta Tiinale uuesti kaela pani.

„Ma loodan, et ma ei solva kedagi, kui selle sulle kingin.”

See ei olnud küsimus.

Tiina ei osanud midagi öeldagi, ta käsi sulgus ehte ümber. Jaak naeratas ja lausus siis tasa ja pehmelt: „Minul ei ole kindlasti midagi selle vastu. Tiina näost on näha, et temal ka mitte. Ent kas sa annad endale aru, et selle kingitusega käib meiesuguste, ikkagi lihtsate inimeste jaoks kaasas oht. See ju ei ole üks ehe teiste hulgas, see on nii kuradi haruldane, et sel ei olegi hinda. See muudab tüdruku igasuguste halbade mõtete märklauaks.”

Taas vaikis Adadcio paar sekundit.

„Ma saan sellest aru. Ma ei tahtnud halba. Mulle tundus, et kui ma palun teid täna õhtul kaasa, tunneb vähemasti Tiina end paremini, kui tal on printsessi rikkusele vastu panna üks samas suurusjärgus väärtus. Ülejäänud aja võib see seista mu laevas, kuid see on, Tiina, sinu oma. Minu jaoks on täiesti normaalne, kui sa otsustad selle ühel päeval näiteks müüa, ma aitan sind selles. Ma ainult keeldun seda tagasi võtmast. Isegi kui sa loobud ja palud selle mul endaga kaasa võtta, jääb see siiski sinu omaks.”

Tiina ainult noogutas, ent Jaak pobises arupidavalt: „Sa mõtled ka kõigele.”

„Sul on õigus,” ilmusid tahvlile sõnad. „See ei ole isegi mitte minul esimene taoline üritus, rääkimata mu kogukonnast.” Ta tõusis. „Meid paluti kella 9-ks. Te kindlasti soovite end valmis panna? Kohtume siinsamas viis minutit enne üheksat. Meil ei ole kaugele minna – printsess elab korrus allpool.”

***

„See ei tee ju mitte midagi. *Merde!*” Mees hoidis jooniste kohal kahe käega peast kinni ja lisas veel umbes kaks minutit mahlakat prantsusekeelset vandumist. „*Jack*, me oleme aasta otsa seda jama kokku pannud, kas sina saad midagi aru?”

„Pierre, vana sõber, sa ei saagi sellest aru saama. Kujutle, kuidas jumalad Vanas Kreekas oleksid vesinikupommi ehitanud – terved tehased, mis näiliselt ei tee midagi... Noh, nad oleksid arvanud, et sellest kivist siin tuleb see metall, millel tuleb tulekomponent välja otsida – kuidas teisiti oleksid nad mõistnud uraani rikastamist? Või mingi ioonseparaatoriga deuteeriumi eraldamine – jällegi veest mingi raskema, eriti vesise vee eraldamine... Ma ei tea, kas see analoogia on õige. Me saame aru fosfororgaanilisest kütusest, see on tõesti kohutavalt efektiivne. Räägitakse, et ameeriklased olla nende räniresonaatorite abil suutnud luua mingit ränielu, mingeid ränibaktereid... Me ei tea muud, kui et see kohiseb ja murrab valgust. Ja paneb vulkaani purskama. Kusjuures kohin ja valgusmoonutused on kindlasti sama tähtsusetud kõrvalefektid, kui viletsa raadiojaama õrin ja püha Elmo tuled; rõhk on siin sõnal ‚vilets’. Jah, ilmselt on sellega kogu järgnevaks inimkonna ajalooks lahendatud hävitavate vulkaanipursete probleem, sest seda riista mõistlikult kasutades saab kõigil ähvardavatel vulkaanidel vaikselt auru välja lasta.”

Teine mees kuulas teda kokkupigistatud huultega. Ta oli pikk, kõhn, pisut üle kolmekümne, heledate lokkis juuste ja suure kõvera ninaga – nii tüüpiline prantslane, kui olla saab. Jaagu heleda ja raske kogu kõrval mõjus ta tõmmu ja haprana.

„Kuidas sa saad seda kõike nii rahulikult võtta?” Ta lasi end toolil tagasi. „Mulle aitab! Ma tahan koju! Ma tahan... Ma ei tea ise kah, mida ma tahan. Tead, Sandra hakkab tüütuks muutuma. Ma ei armasta teda ja ta teab seda. Ta on...”

„Pierre, me oleme seda sada korda rääkinud – ta on ameeriklaste agent. Sa võid ta jalgupidi lakke

riputada, sa võid ta panna põrsakostüümis kankaani tantsima, sa võid teda praegu siin keset saali selle sama laua peal keppida – see on tema töö ja ta on kõigea nōus. Kuidas sa sellest ometi aru ei saa? Sinu seksuaalseid eelistusi on uuritud, seepärast lendas sulle peale sihuke pisike, elav, tõmmu, kohutavalt erudeeritud ja täiesti pōõrane. Mis sa arvad, miks minu ümber on kogu aeg tiirlema sattunud pikka kasvu kepp-peente jalgade, kivikōva tagumiku ja āmbrisuuruste silikoonrindadega sportlikud teismelised tūdrukud? Pikkade sirgete blondide juustega? Ōige, Tiina ei ole selline, aga ega ma siis ainult selle järgi ei vali... Tiina on lihtsalt tavaline tūdruk. Noh, üsna kenake, aga igas mõttes selline tavalist kasvu ja tavalise kehaehitusega, eks ole. Noh, sa ju tead, et teda prooviti eemale manōōverdada. Eks ma ju olen mõnda neist tibidest proovinud ka, miks mitte, kui ameeriklased selle eest maksavad... Ja mitte ainult nemad. Vaata seda venelaste Irinat, kes mulle igal pool teele ette jääb, kuhu ma iganes ka läheksin – meeter kaheksakümmend, kitsad puusad, tōsine udar, hele pea... Minuarust pole ta mingi üliōpilane, hea, kui ta mingi 16–17 on. Küsi endalt, mida selline nende tiimis teeb? Vaata kogu seda tralli enda ümber, vaata korraks ja mõtle.”

Taas vaatas noorem mees teda kummalisel ainitisel pilgul. „Kuidas sa saad seda nii kōüniliselt ja rahulikult vōtta?”

„Kas sa oled kunagi proovinud kogu seda mōllu Adadcio mätta otsast vaadata?”

„Noh, olen...”

„Seda teen ju mina ka. Alates sellest, kuidas ta tuli. Māletad Klaatut? Mōlemaid versioone. Ja tuhandeid teisi. Ta vāltis elegantselt seda kōike. Maailm ei ole USA. See oli muide ameeriklastele esimene ninanips, aga ega nad ei õpi... Kuidas kōik kaanonid on pea peale keeratud... Kui palju infot, millest suuremast osast pole me aru saanud. Kas sa oled endalt küsinud, miks oled sina siin?”

Prantslane pilgutas silmi, valas endale siis klaasi vett ja lasi pilgu uitama üle tohutu tehasehoone, mille lae all klaasseintega kontoriruumis nad väiksema linna peaväljaku suuruste jooniseid täis laudade taga istusid.

„Sa mõtled, miks mõned nagu sina, mina ja veel mõned on eelistatamad? Miks ta meid hoiab?” Ta vaatas kiiresti ringi. „Ega meid pealt ei kuulata? Kuulatakse ju ilmselt?”

Jaak urises tūdinult. „Mul on siin Adadcio aparaat. See blokeerib vāidetavalt kōik pealtkuulamiseseadmed. Lisab isegi mūra aknaklaasidele.” Ta märkas teise segadust ja ohkas. „Kui aknaklaasile lasta laserikiir, on vōimalik interferentsmōõtmise pōhimōttel kuulata, mis toas rāāgitakse, kümnete kilomeetrite kauguselt. Siin tehases on niikuinii vāhemalt kōigi suuremate riikide luurete omad neile akendele sihitud. Samas, sellega, et Adadcio alati kuulab, vōiks loomulikust intelligentsist arvestada.”

„Olgu, aga... Ma ei tea? Olime esimesed?”

„Esimesed olid paljud teised ka. Ma arvan, et ma tean. Ta vajab inimesi, kes suudaksid vabalt mōelda. Mōelda väljaspool mingit sūsteemi. Inimliku loogika sūsteemi. Institutsioone. Seadusi. Reegleid ja moraali. Ma kardan, et eriti väljaspool religioosset saasta. Ma arvan, et suurema osa inimeste teadvust mūrgitab ikka mingi jumal. Ma ei tea täpselt. Aga ta vajab meeskonda, neid, kes suudavad adekvaatselt reageerida ja säilitada terve mōistuse kogu selle tsirkuse keskel. Ta ju nägi ette, mis toimuma hakkab. Ta ei ole ju siinamaale Ameerikas kāinud. Māletad seda jama?”

Pierre hakkas naerma. „Et ta läheb ainult valitsuse külalisena, kus talle on garanteeritud teise riigi valitsejatega vōrdne staatus. Et ta läheb oma lennuvahendiga ja temaga on kaitsemeeskond, kes kōik on relvastatud aatomijōul tōötavate superrelvadega... See meeskond olime muide meie... USA ei seedinud seda āra.”

„Jah. Aga māletad neid selgitusi? See oli viisakas viis ameeriklastele mōista anda, et ei tasu tema vastu sõjalist operatsiooni ūritada. Ma arvan, et see oli tegelik eesmärk – selgitada, kui vōimas on ta relvastus. „Ma jālgin kogu nāhtavat õhuruumi, kaasa arvatud satelliite, ja olen iga hetk vōimeline mistahes objekti neist hāvitama. Laeva vōimsus ūletab kogu Maa vōimsuse umbes kolm suurusjārku... Kāsirelvade sihik on automaatne, kas elusolendid, elektroonika vōi nāiteks lähenevad relvad. Energiaallikas on vōrdne umbes saja grammi antiainega, kiirata vōimsus on piiratud ainult tagasikiirgava energiahulgaga, pidades silmas laskja ohutust...”” Ta naeris. „Vōi siis jutt neist ikka veel kukkuvatest komeedikildudest – siis, kui Valdorfi pere kadus. Neid kukkus iga tund mõne Vene

sõjaväebaasi peale, kuni ta pere ootamatult üles leiti... Poolast! Ime, et reporterid seda lugu üles ei ole kaevanud, see oli ju nii ilmne.”

„Kuid ta ju lausa provotseeris...”

„Jah ja ei. Ma saan temast nii aru, et ta laseb asjadel areneda, kuni saab. Sigadusi teevad inimesed. Valdorfile muidugi aitas ja Adadcio lasi tal minna. Ma saan temast aru ja ilmselt ka Adadcio saab. Ta on sümbol. Oht kõigile, sest paratamatult saab temast kõigi vildakate ambitsioonide sihtmärk. „Kõigi’ all mõtlen ma nii inimesi kui riike.”

„Nii et mängu jäävad need, kes suudavad reegleid aktsepteerida...”

Pierre tühjendas oma veeklaasi ja jäi tükiks ajaks kaugusse vahtima. „Mis sa arvad, kas ta tõesti kepib seda printsessi?”

„Oleks mul sinu probleemid!” turtsatas Jaan. „Ma ei tea. Pole oluline. Igatahes jätvad nad mulje, et kepivad. Kõik on marus. Kellelgi pole julgust probleemi sõnastada. Sel on kah mingi eesmärk, kuigi ma ei tea, milline...”

Edasi vahtisid nad koos tükk aega tühjusesse.

Kümnete kilomeetrite kõrgune tulepilv hakkas hõrenema ja vajus siis ootamatult olematusse.

Kraatrist väljavoolanud laava tardus seal, kuhu voolused jõudnud olid, ja ainult virvendav suitsune õhk andis aimu just toimunud purskest.

„On ta nüüd surnud või läinud?” Jaak vahtis tumedasse kraatrisse, justkui suudaks inimene läbi selle kuuma kivimassi kusagil all pesitsevat tulnukat näha.

„Ei seda ega teist,” krigises Adadcio.

„Ehk piisavalt hirmutatud ja ebamugavust tundev, et jalga lasta,” jätkas ta juba ekraanil.

„Nii et inimestele ohutu selles mõttes.” Jaak vangutas pead. „Muidugi, sa ei ole kunagi öelnud, mis me nendega tegema peaksime. Millegipärast ma eeldasin, et kasutame karmimaid vahendeid, kuid tegelikult on muidugi peamine, et inimesed ellu jäävad, ja mida pehmemalt me seda teha suudame, seda parem. Millal me teada saame, mida see elukas otsustas?”

„Mõne aasta jooksul.”

„Kas sa vajadusel suudaksid ta tappa?”

„Jah.”

„Kas see oleks lihtsam kui see, mida me praegu tegime?” Mees viipas käega tohutu rohmaka tünni poole, mis nelja röögatu sõjaväe-transpordikopteri vahel rippudes vaikselt kraatrist eemaldus. „Ja kui on, siis miks me seda ei kasuta? Neetud, ma ju näen, et see, mida me teeme, on tagumiku kaudu hammaste parandamine.”

„Neid on äärmiselt ebasoovitav tappa. Nad on mingis mõttes looduskaitse all.”

Jaak väärutas huuli ja vaikis paar sekundit. „Seda sa selgitasid jah. Sellest tuli neile isegi see tobe nimi *LC*, ehk *lava cow*. Ent su selgitus oli väga umbmäärane.”

„Vabandust, sulle ma ütlen otse – te ei saa aru. Ma olen selgitanud, et ideaalsel juhul viivad minu õpetused selleni, et tulnukad lahkuvad ja enam kunagi ei tule. Muu pole oluline.”

„Miks nad looduskaitse all on? Kas su rahvas saab neist mingit kasu? Muide, sa ei ole siiani selgelt vastanud, mis määral nad intelligentsed on?”

„Neid karjatatakse. Minu rahval on teistega leping. Ja muidu on nad ka vähemasti selles galaktikasektoris haruldane ja igatpidi väga paeluv liik. Meie ei saa neist otseselt mingit kasu, kaudselt aga on nad seotud kogu eksisteeriva suhetesüsteemiga. Ei ole võimalik vastata, kui intelligentsed nad on. Nad suudavad salvestada ja omavahel vahetada praktiliselt lõputult infot, nii et mingeid abivahendeid selles osas nad lihtsalt ei vaja, kuid mingit sellist mõistust, mis oleks võimeline aru saama, et teatud planeetidel tapavad nad oma tegevusega hulga eneseteadvuslikke olendeid, neil ilmselt ei ole. Nad on võimelised koos tegutsema ja nad on mingil tasemel äärmiselt teadlikud kõigest, mis neid huvitavas alas sünnib, kuid see ei ole intelligents selles tähenduses, mida te olete harjunud mõtestatud tegevusega siduma.”

„Ehk siis üks võõrass karjab neid – mida nad neist saavad?”

„See ei ole ka päris nii, see on järgmine väga suur lihtsustus. Ma võiksin öelda, et nad on mälestuste

hoidlad. Mõnes mõttes säilitavad nad endas minevikku, kuid nii, et see on otseselt seotud nende võimega tavaruumi jaoks negentropiliste protsesside abil esemete ja nähtuste loomisega. Kõigest muude ei saa ka mina aru.”

„Ja kuidas see selgeks on saanud, et nad looduskaitse all on?”

„Rassid suhtlevad omavahel teatud liiki kommunikatsioonimeedia vahendusel, mis teile veel täiesti arusaamatul viisil kodeerib ruumi aluspõhja. On teatud jõutasakaal, on üldised sümbolid, mis liiguvad rahvalt rahvale. Kui selgus, et me saame kaudset kasu, kuna teatud teisi ei huvita muu, kui nende 'laavalehmade' julgeolek, on läbi aegade hoidutud konfliktidest. Sulle sellest mingi pildi andmine, anna andeks, võtaks paar aastat aega.”

Taas võttis Jaak natuke aega seedida. „Kas mu oletus on õige, et pikaajaline kogemus on näidanud, et need teised ilmselt ei plaani midagi paha teie vastu?”

„Sul on õigus, kuid on läbini vale sellistes kategooriates mõelda. Hea ja paha on suhtelised mõisted ja me ei saa kunagi lõpuni kindlad olla, on see ikkagi kasu, mida me kogu tehingult saame. Pealegi on kakssada tuhat aastat ruumi mastaabis lühike aeg.”

Mees luksatas. Vahepeal olid kopterid oma lastiga kadunud ja Adadcio suunanud oma sõiduki Cuscole, kus nad parasjagu peatusid.

„Miks sa just selle hotelli võtsid?” tahtis Adadcio teada.

„Midagi viga?” küsis Jaak pisut murelikult vastu.

„Ei, mulle meeldib siin. Kuigi tavaliselt lähen ma kindla peale välja ja võtan kõige kallima.”

„Mis ei tähenda alati parimat.”

„Õige. Sellepärast ma usaldasin sind. Oled siin varem olnud?”

„Jah. Ja mitmes. Kallim hotell tähendas pikemaid koridore ja uimasemat teenindust.”

„Ja lisaks oli see väike mäss.”

Jaak, kes seni oli laias tugitoolis lebasklenud, Adadcio kõneteksti aken mugavalt ta nägemisvälja servale pargitud, pöördus aeglaselt tulnukat ennast vaatama, kuigi juba liigutuse ajal ütles terve mõistus, et tolle näoilme ei õnnestu midagi välja lugeda.

„Sa oled äärmiselt taiplikuks läinud.”

„Mul on olnud aastaid aega inimeste üle mõtiskleda.” Kiri hõõgus nüüd Adadcio kõrval õhus.

„Stress. Te olete surve all. Sina ja Tiina olete hästi vastu pidanud. Pierre ja Sandra ka. Aga te kõik tahate koju. Kasvõi natukeseks. Lõppeb see aga sellega, et mul tuleb teid kusagilt Venemaa kolkast laibarida maha jättes välja tuua. Jah, ma tunnen inimesi.”

„Noh, tunned, selles ei saa kahelda.” Mees keeras end uuesti tagasi linna piiravat mägedevööd uurima. „Ma olen ammu aru saanud, et su eesmärgid on palju kaugeleulatavamad, kui need õnnetud eltsed... Nüüd ütlesin mina ka nii... 'Lava cows'...”

Sa oleksid võinud saata Maale infot, kuidas ehitada masinaid. Noh, nagu selles filmis ja raamatus

„Contact”... Olgu, siis poleks sa saanud meile selgeks teha, et neid ei tohi tappa... Ei, see masin ju ei tapagi... Ei, ikka oleks olnud liiga palju ebamäärasust...” Ta vangutas mõtlikult pead ja heitis siis pilgu üle õla. „Sandra ja Pierre on niikuinii juba restos. Kus kurat on Tiina? Mul on kõht tühi. Ja sinu printsess kah?”

„Hea, et neid momendil pole. Neil läheb aega – 'naised, see on dekoratiivne sugu...’”

„Ma avastan sinus kogu aeg midagi uut,” pöördus Jaak taas lõbustatult teist vaatama. „Mida sa öelda tahtsid?”

„On aeg arutada lepingut. Minu ja sinu vahel. Mul on vaja kedagi, kes mind pidevalt aitaks. See leping oleks konfidentsiaalne.”

Ei tea mitmes kord jäi Jaak kuuldut mõneks sekundiks seedima. „Ehk siis me lepime kokku pikaajalise koostöö, kusjuures ülejäänud inimkond sellest teada ei saa... Milline see leping füüsiliselt välja näeks? Ja mida see mulle annaks, kuivõrd garantiisid ei ole ju peale su sõna? Ma tahan küsida, et mis osas leping erineb sellest, kui me milleski niisama kokku lepiksime?”

„Ei erinegi. Ainult sedavõrd, et kunagi tulevikus saadakse ka Maal sellest teada. Minu poolt on lepingu garandiks mu tsivilisatsioon, kuid arusaadavalt ei ole seda sinu jaoks rohkem, kui mu sõna

niigi on. Igatahes ma kinnitan sulle, et kui me sellise lepingu sõlmime, kehtib see sõltumata minust. Palju tähtsam aspekt on, et sa teadvustad, et see ei ole enam selline lahe seiklus – et sa oled tulnukaga koos, niipalju kui saad, ja õpid temalt, niipalju kui saad, olles valmis selleks, et see võib iga hetk lõppeda. Et sa saaksid aru – kogu oma ülejäänud elu oled sa selles mängus sees.”

Jaak noogutas aeglaselt. „Jah, ma saan sellest aru. Jah, see tähendab kogu senise eluga hüvastijätmist... aga ma olen sellega juba harjunud viimase aastaga. Majanduslikud garantiid, skafander, relvade käsitlemise oskus, ligipääs infole – midagi kindlasti veel, eks ole?”

„Jah. Ma olen andnud sulle juba tosikond seadet, viimane neist too hapnikupatarei, mis väldib kõrgushaigust. Omavahel öeldes, sellega saab oma paar tundi vee all elada. Ma olen koostanud ja toimetanud lepingu eestikeelse teksti, ma saadan selle sulle.”

„’Siirdad’, oleks täpsem termin,” porises Jaak. „Sest saadad sa selle arusaadavalt tolele jurakale, mis mu kolbas istub ja mulle su teksti näitab, nii et keegi teine ei näe... Ma ei suuda ikka piisavalt kiiresti teksti sinna tekitada muide. Soga tuleb välja, niipea kui tahan natuke kiiremini, nii et ma samal ajal kannatamatusest küüsi ei näriks.”

„Sa ei saanud ju masinakirja ka ühe päevaga selgeks. Ja teed siiani vigu kümnesõrme pimesüsteemis. Paar aastat läheb vähemalt, enne kui see muutub sinu jaoks kiiremaks ja mugavamaks kui rääkimine.”

„Nii et tegelikult ei räägi sa sellepärast.”

„Jah ja ei, kuigi põhimõtteliselt sa saad õigesti aru. Pärast lapsepõlve me praktiliselt ei räägi ja see taandareneb nagu sul näiteks pliiaatsiga kirjutamine – vajadusel saad hakkama, aga käekiri on loetamatu... või läheb sul tähtede maalimiseks palju aega. Muide, meie leedid tulevad.”

„Miks sa ikkagi lahkud?”

Tiina toetus vastu uksepiita ja vaatas arvustavalt asju pakkivat prantslast.

Too muigas ühe suunurgaga: „Kes su küsima saatis, Sandra või Jaak?”

„Ei kumbki ja mõlemad. Mul on endal kah kahju, kui sa ära lähed. Siis läheb ilmselt Sandra ka ja jääb ainult kari ametnikest veidrikke, kellega pole üldse lahe koos veini juua. Sandra nutab. Jaak on morn. Ta ei öelnud mulle midagi, sellepärast tulin ise.”

„Jaak... Jaak on viimasel ajal ise kah tulnukas. Kuidas sina teda üldse välja kannatad?” Mees viskas paki särke kohvrissi ja heitis üle õla pisut kohmetunud pilgu. „Vabandust, rumal küsimus. Ta ajab mulle hirmu peale. Otse öeldes – ta on alati kaks... ei, kümme sammu ees oma mõtetega. Tema seletas mulle, miks Adadcio tuli just nii, ta teadis, et see räniresonaator ainult hirmutab, ta teadis, et Sandra on agent, ta oskas ühe pilguga paika panna kõik need rogerid, suzied ja irinad, kes siin tiirlesid. Ta oskas tole araabia libu kah ühe pilguga paika panna. Ta hoiatas Valdorfit päev enne, ta... Kas sa ei ole tulnud selle peale, et Adadcio õpib temalt rohkem kui tema Adadcioilt? Mida me oleme tema kohta teada saanud? Mida me oleme LC-de kohta teada saanud? Me kõik oskame ainult vee all elada ja temaga otse suhelda. Aga kas see ei muuda meid? Kas ei mürgita? Sandra juba kardab mind.”

„Kas ta mind ka kardab? Kas sina kardad mind seepärast, et mul paar seadet rohkem on? Pierre, miks sa ikkagi lähed? Ja enamiku neist asjadest on Adadcio Jaanile öelnud, ma ise kuulsin! Miks sa lähed?”

„Sest see kõik on valesti!” mees viskas pesu kohvrissi ja maandus voodiservale, käed rüpes. „Tiina, kuidas sa aru ei saa! Mäletad, sa ise kurtsid, kui teie kaaslased... *Thomas and Andreas*... kui ma mäletan... – neil ei olnud midagi rääkida, Jaak lihtsalt sõitis neist üle. Me oleme aasta pidu pidanud. Seltskondlik vestlus, piknikud... me oleme nagu õukond. Valesti on see, kuidas Jaan teda kaitseb. Mäletad, me rääkisime viimati paar päeva tagasi, et miks ta meile lihtsalt infot ei saatnud, miks ta tuli? Miks ta tuli just nii, mitte ei laskunud kasvõi rahvusvahelistesse vetesse? Adadcio ei ole seda kunagi seletanud selliste sõnadega nagu Jaak – ta on eitanud enda ümber inimestest müüri. Kogunud kokku karja poolemeelseid, kes on valmis inimkonna reetma. Ära vaata mind nii – meil on kuradi lahe olnud, aga kas keegi on tõstnud küsimust vastutusest?”

„Jaak on.”

„Jah...” Mees ringutas korra käsi. „Kui üldse keegi, siis tema. Ent ma ei räägi sellest. Meid kõiki, kogu inimkonda on mängitud nagu ahnuse ja omakasu orelit. Ta on tulnud kesk inimesi, äratanud tuhandeid kirgi, ta on osavalt vältinud igasugust organiseeritud suhtlemist endaga, on sellest sirgelt keeldunud. ÜRO jäi ju ka hambutuks, sest formaalselt on ta Dominica kodanik ja neil pole õigust teda üle kuulata, ta ei võtnud komisjoni vastu, kohtles neid nagu järjekordset tüütut punkti ajakirjanikke. See on solvav! Kas sa oled kunagi mõelnud, kui solvav see tegelikult inimkonnale on?”

„Ta ei tulnud siia selleks...”

„Ta tuli Maale! See on inimkonna kodu! Selle asemel, et... Me pole temast ju rohkem teada saanud kui neist LC-dest! Mida me oleme teada saanud universumist? Me ei ole saanud isegi viisakat keeldumist – saad sa aru, millest ma räägin? Inimkonna suurim sündmus on muutunud palaganiks, ta on osavalt kasutanud inimeste endi süsteemi lõtke ja korratusi, ta on... Saad aru, ei USA-le, ÜRO-le, G8-le, ei... minupärast või vabamüürlaste maailmavalitsuse vandenõule! – mitte kellelegi ei ole antud võimalust välja töötada ja ellu viia mõtestatud poliitikat, kuidas käituda esimese, saad aru, esimese Maale tulnud tulnukaga! On lihtsalt üks eikusagilt tulnud Dominica kodanik, kes müüb kulda ja on väga ilmselt kusagilt mujalt pärit. See tulnukas on õpetanud meid, kuidas eelmiste meid ignoreerivate tulnukatega koos elada ja kõik. Kõik!”

„Pierre, sa ju tead, et kõigil neil filmidel ja raamatutel on alus, need näitavad selgelt, kuidas inimesed käituvad võõrastega kokku puutudes. Kas saab teda hukka mõista, et ta ei tahtnud püstoliga maniakke, ulguvaid politseisireene, sõjaväe piiramisrõngast ja maa-aluseid laboratooriume? Ära vaata mind nii, muidugi ma räägin seda, mida Jaak mulle on rääkinud. Aga ma mõistan teda.”

Tüdruk oli lühikestes pükstes ja naxis särgis, juuksed kuklasse patsi kogutud ja sandaalid paljaste varvaste otsas, mees juba lennureisiks sobivates kergetes kingades, heledates pikkades pükstes ja valges särgis. Tüdruk istus ta juurde voodiservale ja võttis ta käed.

„Pierre, siin on nii palju muud, mida sa ei julge välja öelda. Ma olen hariduseta ja nii edasi, kuid ma ei ole rumal. Sa tead, et ma pole gümnaasiumigi lõpetanud, elasin teismelisena Saksamaal koos ühe rumeenlasest muusikuga, kes kah 40-le läheneb, et töötasin *au pair*’ina, ettekandjana ja Jaaguga kohtusin lihtsalt nii, et ta oli nõus seksi eest maksma. Jaak on hea inimene ja sa ju mõistad, et ta on mulle ka isa, keda mul kunagi pole olnud ole, parim isa, keda endale soovida. Jaak ei saa läbi oma naise ja lastega – kõigi komplektidega, ma mõtlen, ta otsis ju sellist töödki, mis lubaks tihti ja palju Eestist eemal olla. Miks ma seda räägin – me ju teame sinu perest, Ivvi külmusest ja mõistmatusest, teie probleemidest. Tean, kuidas sa oma lapsi igatsed. Kas sa tõesti arvad, et lähed tagasi ja suudad seal midagi parandada? Jah, sul on õigus, Adacio juurde on jäänud need, kel mujal asjad korras ei ole. Aga kas pole siis terve inimkond natuke mõrane? Ja kas tulnukaga suhtlemise... ei, kogu selle suurema ja päratult keerukama universumi omaksvõtmiseks ei lähe vähemalt generatsioon?”

Pierre vaatas talle kaua otsa, siis naeratas, suudles korra ta käsi ja vabastas need.

„Ei, ma olen viimane, kes sind rumalaks peab. Sul on õigus, ent ma pean minema. Võib-olla just niipidi – võõraste tunnetus on pannud mind asju teistpidi nägema. Aga ma ei suuda siia jääda. Võib-olla ühel päeval... Kuid praegu ma pean minema.” Ta tõusis. „Aitäh kõige eest. Ütle seda, palun, ka *Jack*’ile. Aitäh sulle, eriliselt. Loodetavasti kohtume ühel päeval.”

Mees suudles pisaraid tüdruku põsel ja lükkas ta õrnalt uksest välja.

***

Nad lõpetasid hiiglaslikku hüperbooli ja vaatasid akende taga tasapisi suurenevat Maad. Parasjagu libises vasakult tahapoole Madagaskar, andes ruumi India ookeani sinakale lõpmatussele. Mauritius oli otse nende teel, ehkki sinna oli mõned tuhanded kilomeetrid.

„Ma tõin su siia kindla eesmärgiga,” krigises Adacio. „Sa oskad nüüd seda laeva juhtida. Ma olen jätnud mulje, et mul on kusagil veel emalaev, eks ole. See on vale, see on ainuke laev ja tegelikult ei vaja see juhtimist rohkem kui oma mõistusega laev Clarke’i „Linnas ja tähtedes” – lihtsalt ütle talle,

kuhu minna. Kuid kuna sa aeg-ajalt vead inimesi, on kasulik adekvaatselt juhtimist imiteerida. Enne, kui laev korrigeerib kurssi, et mitte – nagu sa näed – 24 764 meetrit sekundis merre sumatada, pean ma tegema midagi, mis otseselt tingis meie praeguse kursi. Sul on head närvid, palun, ära ehmata nüüd selle pärast, mis juhtub.”

Tulnukas naeratas teda pisut kartliku huviga silmitsevale Jaagule ja lasi katusel kaduda. Õhk hajus ühe järsu rapsakuga ja enne, kui inimene vaakumit üldse tunda jõudis, lülitus ta automaatne skafander sisse. Adadcio viipas talle veidra nukra naeratusega, blokeeris teda toolis paigal hoidvad väljad ja tõukas end avaruumi, nende lennumasinast eemale. Luuk sulgus, õhk taastus ja sõiduk hakkas pidurdama sadu meetreid sekundi ruudu kohta, kui uskuda displeide näite; tunda ei olnud midagi.

Adadcio muidugi kadus silmapilk ettepoole läheneva ookeani suunas.

„Mida see nüüd tähendas?” küsis Jaak kahtlustavalt. Ta nägi, et nemad on juba ohutult maalähedasel orbiidil ja üritas peast arvutada, kaua teine oma kursil jätkata võib.

„Ma ei tahtnud sulle rohkem ebamugavust valmistada kui hädapärast vaja,” ilmus ta pilguvälja tekst samaaegselt suhteliselt korraliku kõnega. „Mul on aeg hävitada see asjandus, mida sa nimetasid Adadcioks, ja parim viis seda teha, on lasta sel atmosfääris ära põleda. Vaata, armas sõber, ma olen sulle korduvalt toonud ettevaatlikult näiteid Maa kirjandusest, täiesti adekvaatseid näiteid muide, kui kohutavalt, totaalselt, aluspõhjani valesti vähemarenenud rahvad kusagil maailma äärel on aru saanud Lääne tsivilisatsiooni toimimisest, kui see ükskord nendeni on jõudnud. Suhteliselt kergesti on võetud üle igasugused tehnilised vidinad, alates kirjast ja lõpetades näiteks kellade või püssidega, vähimatki mõistmata teadusest, mis seal taga seisab, ja omamata ähmasematki aimu majandusest ja kultuurist, mis on loonud sellise teaduse ja laiemalt sellise mõtteviisi, mis on omakorda ellu kutsunud sellise tootmise.

Kõik, mida teadis ja oli Adadcio, on siin selle laeva mälus olemas. Mõtleme, kuidas seda kõige parem serveerida on – kas ma lähen koju ja sina jääd mind esindama või midagi muud. Ma otsustasin seda niipea, kui mulle tundus, et sa oled valmis meid esindama. Kõik, mis oli Adadcio, jääb sulle toeks, kuid seda keha, mis oli loodud vaid inimestega suhtlemiseks, ei saa enam ülal pidada, sest see pole stabiilne. Tegu oli imitatsiooniga, mul polnud kusagilt võtta inimese DNA-d. See kõik on muidugi palju keerulisem. Ma ei saanud seda inimese kehatemperatuuril piisava aktiivsusega toimima ja temperatuuri tõstes sisuliselt põletasin selle läbi. Kõne on inimese kõige keerukam suhtluskanal, ma ei saanud seda ilma tagasisideta korralikult tööle ja loobusin. Teatud mõttes oli laev suurem sel ajal, kui väljaspool eksisteeris ajutine tehas, kus ma Adadcio kasvasin või koostas, kumb sõna sulle rohkem meeldib, kuid selle mooduli lasin esimesel möödalennul päikesesse.”

„Nii et kõik jutud saja-aastasena planeedilt lahkumisest ja üldse su maailmast olid valed?”

„Ei olnud. Pane tähele, ma pole kunagi öelnud, et see tsivilisatsioon seal planeedil humanoidne on või et me lahkume planeedilt samas kehas, kui elasime. Jaak, on nii palju asju, mille mõistmiseks ja kogemiseks oled sa sama palju ette valmistatud kui lammas Polly kloonimistehnoloogias kaasa rääkima. Sa oled võrdlemisi edukalt võtnud kasutusele kõik seadmed, mida ma sulle andnud olen, ja sa oled võrdlemisi rahulikult suhtunud reaalsuse muutumisse järjest kummastavamaks ja tuttavatest kategooriatest kaugemaks. Luba siis, et ma keeran veel ühe vindi peale ja annan sulle järgmise ringi tõde. Mitte kogu tõe, sest selleks ei ole sa veel valmis. Kas sa mäletad, kuidas me pidime spetsiaalselt LC-detektoreid programmeerima, et need mu laeva peale ei reageeriks?”

Jaak krimpsutas nägu. „See oli väga sarnane eltsedega.”

„Noh, ma olen tegelikult väga lähedane eltsedele. Mäletad seda raamatut, kus teadlased suhtlesid sipelgatega ühe sipelgamudeli abil, mis kombineeris lõhna, liigutusi ja mida kõike veel? Minu jaoks oli inimestega suhtlemine samasugune väljakutse. Luba, ma annan sulle veel ühe analoogia. See on põhjani vale nagu kõik analoogiad, kuid annab sulle situatsiooni mõistmiseks veel ühe tahu. Ma olen meie tsivilisatsiooni mõttes laps. Need eltsed on lehmad. Mina olen karjapoiss. Ainult lapsed tunnevad huvi mingite veidrate ussikeste vastu ühes kauges aasanurgas. Noh, lehma ma ei tapa, neid kogu aeg eemal hoida on ka raske ja nii ma hoopis otsustasin neid tõuke pisut õpetada, et nad

oskaksid lehmadele ebameeldivat lõhna tekitada, et nii kõige pehmemal viisil kaitsta oma pisikest põõsast ärasõõmise või mahatallamise eest. Sest ma armastan liblikaid.”

Tükk aega valitses vaikus, kui Jaak kõike kuulnud seedis. Lõpuks ta ohkas ja asus laeva maandama.

Päike kuldas ookeani ja värvis tumepunaseks kusagil horisondi taga uitavast äbarikust tormifrondist äraeksinud pilveräbala.

„Mind ei ole sul siis enam millekski vaja?” küsis Tiina lootusetult. Ta tundus väga väike seal suurel diivanil tema ees seisva Adadcio vastas. „Jaak on läinud ja nagu sa ütled, on tema leidmise tõenäosus olematu...”

Ta karjatas. Adadcio oli kadunud ja seal seisis hoopis Jaak.

„See skafander,” ütles mees muiates.

Tüdruk oli ühe hüppega ta juures, suudles ja kallistas teda, siis aga haaras õlgadest ja raputas kogu jõust.

„Sina! Nii ei tohi teha!”

„Vabandust,” mees muigas. „See pidi usutav olema. Ma ei saanud esimeseks sinu juurde kõndida, sest siis poleks sa õiget nägu teinud. Ma ju ütlesin sulle nüüd, esimesel võimalusel.”

„Aga miks? Aga kuidas? Kus Adadcio on?”

Jaak rääkis Tiinale lühidalt nende viimasest vestlusest avakosmoses.

„Me arutasime seda asja mitutpidi ja ta lasi mul välja öelda võimaluse, mida ise kaalunud oli ja otstarbekaimaks pidas – et ma jään teda mängima. Ma olen temast parasjagu niipalju väiksem, et skafandri pealispind võib teda kujutada ja tallad lisavad puuduvad sentimeetrid. Ekraani kaudu räägin ka edaspidi ja kui ma midagi ei tea, teeb seda minu eest laeva tehisintellekt.”

„Aga miks sa kaduma pidid?”

„Sest ma tahtsin olla vaba. Sa ju saad aru, et ma ei saa kunagi, mitte kunagi minna tagasi koju ja jätkata oma endist elu. Mitte ühtki pidi. Esiteks... ei ole õige öelda, et see ei huvita mind – ma ei ole selleks enam lihtsalt võimeline. Teiseks ei jäeta mind kindlasti rahule. Kuni ma elus olen, on mu pere igasuguste huvigruppide potentsiaalne märklaud. Kui ma surnud olen ja Adadcio neile kaastundest pensioni maksab, ei huvita nad kedagi.”

„Ja mina?” taipas tüdruk küsida.

„Ka sina oled vaba. Keegi ei imesta, kui Adadcio sind enda sekretäriks jätab. Ta on ju selgitanud oma vastutust nende ees, kes temaga koos töötavad. Ka minu poolest oled sa vaba. Kui tahad, jääd siia minuga. Mulle meeldiks see väga. Kui tahad, lahkud. Sulle jääb krediitkaart, mis iial ei kuiva.” Tiina tundis, kuidas ta ikka veel teise küünarvartel lebavad käed kergelt eemale tõugati ja korraka seisis seal Adadcio. Tulnukakuju viipas imekergelt peaga ja tüdruk noogutas taibates. Ta lasi käed rippu ja nad ootasid, kuni õhtusöögi toonud teenijad lahkusid.

„Ma loodan, et nüüd on sul isu tagasi tulnud?” viipas Jaak laua poole.

„Sina...” porises Tiina ja turtsatas siis. „On küll.”

„Nii et mis sa mõtled?” Nad võtsid istet ja mees uuris jäänõus hulpivat valge veini pudelit. „Chablis 2004... Ma ei oota kohe vastust. Mina ise tahan natuke puhata. Adadcio tunneb ennast süüdi Jaagu kadumise pärast ja hulgub kõigi teada Kamtšatka ringi. Tegelikult lähen koju. Organiseerin oma naiste-lasteni kuidagi teadmise, et minuga on kõik korras, ent nad ei näe mind pikka aega, ja siis vaatan edasi. Umbes kolm nädalat, ma arvan, võib-olla kuu...”

Nad jõid ja asusid eelroa, austrite kallale.

Tiina oli väga vaikne. Lõpuks sirutas ta klaasi veiniämbri poole.

„Ma tahan ka korraks koju,” ütles ta tagasi nõjatudes ja väikeste lonksukestega veini maitstes.

„Mina võin ju rääkida, et jään siia tööle. Ja siis tahan natuke ringi vaadata. Ma ei tea... Ma arvan, et tulen tagasi. Sa meeldid mulle ja nii edasi, aga ma ei ole kindel, et tahan terve elu tulnuka teenistuses olla.”

Mees noogutas. „Meil ei ole mõtet teineteist petta. Sa meeldid mulle väga, aga ma olen sinust 30 aastat vanem. Muidugi olen ma üks tähtsamaid ja rikkamaid inimesi sellel planeedil, kuid sul on oma elu elada. Sa oled alati teretulnud, kuid sa ei saa ega tohi oma elu minu peale kulutada. Sul on

siin alati koht olemas, aga kui sa pikemaks lähed, siis...” Ta irvitas. „Esimesed kümme minutit olen täiesti lohutamatu, aga siis otsin endale uue tšiki.”

Tiina turtsatas, kavatsematagi solvuda. „Printsess läks küll ära... Kaua sa ise kavatsed Adadciot mängida? Äh, maalased saavad topise asemel klouni – mis veel puudu on, et esimesest kontaktist maitsetu nali teha?”

Jaak turtsatas ja kehtas õlgu. „Peamisele oled sa pihta saanud... Ma olen 50 ja see tähendab, et 20–30 aastat maksimaalselt. Siin on nii palju...” Ta jäi korruga mõtlikult vait.

„Mis siis?”

Mees tõusis ja astus rõdule, toetas higistava veiniklaasi rõdupiirdele ja uuris taevast, kus vahepeal olid süttinud tähed.

„Kas sind ära ei tunta?” uuris Tiina ettevaatlikult. „Niikuinii kõik vahivad siia poole.”

„Siin on Adadciol mingi ähmastaja,” raputas mees pead. „Tead, on nii palju, mida Adadcio mulle kunagi ei rääkinud, aga mida ma olen taipama hakanud. Ta ei rääkinud seda tõukudejuttu mulle niisama. Ilmselt on ikka tõsi, et valguse kiirusest kiiremini liikuda ei saa, ja seetõttu on kõik kosmoses elavad eluvormid kohutavalt pikaajalised. Ja see meie elu planeedil on vaid mingi tõukude-periood, tõukude tase. Et meil tuleb nukkuda ja saada liblikateks, aga ka siis oleme kohutavalt lühiealised ja täiesti juhmid võrreldes selle maailma tõeliste peremeestega, keda me isegi näha ei oska...”

Üksik meteoriit kirjutas öötaevast.